

DEBRECZENI UJSAJG

Tekintetes
Nemzeti Múzeumnak
Börmentve.
Budapest.

HAJDUFÖLD

ELŐZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGO, NEGYEDEVRE 9 PENGO.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAPO 10 FILL., VASARNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA.** FELELŐS SZERKESZTŐ: **VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

Gazdasági parlament

Végre megalakult az ipartanács. Résztvesznek benne a magyar ipari és vállalkozási élet hivatalos vezetői, mondhatni az ipar és kereskedelem arisztokráciája. Az alakuló gyűlésen a kereskedelemügyi miniszter hangsúlyozta, hogy tetteket vár az ipartanács működésétől és nem kommunikéket.

Tetteket vár az ország is, mert elég volt már az improduktív tanácskozásból, a munkanélküliség légiója nem él meg a kommunikékból és nincs idő céltalan és terüregős elméleti vitákra, ahol napirenden van a legfontosabb kérdés, hogy kiküszöböljük a gazdasági öngyilkosság leteremtőjét. Hogy milyen módon mentik meg az ipartanács illusztris tagjai a magyar ipari munka konjunktúráját, ezen nem lehet vitázni: minden lehetséges módon. Minden lehetséges módon meg kell menteni a magyar ipari munka értelmét és becsületét, egyáltalán a munka tisztességét, mert különben rövidesen elérkezik az az idő, hogy a társadalom gépezete fog összeroppanni.

Munka nélkül nincs társadalom, társadalom nélkül nincs nemzet, nemzet nélkül nincs állam és állam nélkül nincs védelme a megszerzett tökének és magántulajdonnak sem. Annak a gazdasági parlamentnek, amely most összeült, ezt az egyszerű motót ajánljuk figyelmeibe, mert ha eszerint fognak dolgozni, úgy a gazdasági parlament valóban parlament, sőt a parlamentnél fontosabb tényezője lesz az országnak. De ha ez a parlament, melytől ma az ország lakossága mindent vár, mert kenyeret és munkát vár tőle, ha ez az ipartanács nem éri tragikusan nagy felelősségét, úgy jobban tenné, ha azonnal ellagya helyét és átadná azoknak, akik valóban életük minden mindeir képességével vállalkoznak a munkát, a legnagyobbat és legdühbe: munkát és megbecsülést szerezni egy népnek.

Angliától Franciaországig, Európa minden államában minden kormány, legyen bármely világszemléletű is, elsősorban a gazdasági kérdések fontosak. A reprezentálás és a személyi kultusz nem fér össze ezeknek a grázusosan zord napoknak és esztendőknél tragikumával. Nincs többé mit ünnepelnünk, összeszorított fogakkal és minden erőnkkel egyetlen egy irányt követhetünk csak, megteremtési az a munkát, nemzeti jóvedelmét és biztonságot, amelyen nyugodtan és megingathatatlanul állhat továbbra is a társadalom rendje. Itt nem segítenek többé a szavak, hipokrizis minden jelszó, mert véres valóság a pusztulás, mely ezerféle árcsal, millió alakban észlelhető a magyar élet minden frontján, gyermekvédelemtől, esőnyitásokon keresztül az öngyilkosság statisztikáig.

A meggyorsult idők fölfokozzák a felelősség súlyát és jai annak, aki tehetetlensége tudatában is, cinikusan, vagy kétkedően bárhol is vezetésre ajánlkozik. A gazdasági parlament, a magyar ipartanács tagjai jól fontolják meg, mire vállalkoztak, mert hivatalos intézkedések, akták és statisztikák, hónapokon keresztül foly-

tatott buvázkodások és tudományos felolvasások ma már nem hogy segítséget jelentenek, hanem az idővesztéssel egy újabb lépést jelentenek egy lépést a sir felé. Bárki legyen az, aki ebben a munkában részt vesz, aki lelkiismereteket altat el és energiákat bilinesel meg, az belépett

a nemzet sirásói közé. Mikor tehát az élet kegyetlen parancsszavára megszületett a magyar gazdasági parlament, nem mondhatunk mást, mint hogy annak minden tagja érezze felelősségét, ha így lesz, akkor az ipartanács munkája eredményes lesz.

Pintér Ferenc.

Snowden ezüstlakodalma megmentette a bukástól MacDonald kormányát

Hetven szavazattal elvetették a bizalmatlansági indítványt

London, március 13.
(Reuter-ügyenkötség.)

Nagy érdeklődés előzte meg az alsóházban a konzervatív bizalmatlansággal szemben a mai ülést. A kormány a munkanélküliség növekedését annak tulajdonítja, hogy a kormány vonatkozik az ipari védővámokat kiterjeszteni és hogy a további vámpolitikai tervnek taktikájával az ipart állandó bizonytalanságban tartja.

Az interpelláció után Baldwin emelkedett szólásra. Nem akarom elrontani Snowden kinevezési kancellár mai ezüst lakodalma, — mondotta. — sőt a Ház minden pártjának legszívelebb szerencsés kívánatait tolmácsolom előtte. (Élénk

üzenés minden oldalon.) A kormány főcélja, hogy Snowdenet színvallásra bírja, ezért nyomatékosan kéri Snowden, hogy szüntesse meg a vámpolitika körüli bizonytalanságot. A kormány bizonyára ép bölgyel fogja meguszni a mai estét, de a munkanélküliség el fogja söpörni a kormányt, amely inkább hagyja növekedni a munkanélküliséget, minthogy bevallaná tévedését.

Snowden megköszönve Baldwin jókívánságait, hangoztatta, hogy a miniszterelnök már régebben bejelentette, hogy először a kormány az ipari védővámokat nem fogja kiterjeszteni, másodsor a meglevő vámokat azok lejártakor nem fogják megújítani. Ennél többet ő sem mondhat, és a költségvetés titkait

az utolsó percig meg fogja őrizni. Addig is az ellenzék hiába nyit be akár ötven bizalmatlansági indítványt és intéz hozzá ezer interpellációt ő csak azt fogja felelni: „amit mondtam, megmondtam”.

Sir Herbert kijelentette, hogy a liberális párt feltétlenül a bizalmatlansági indítvány ellen fog szavazni, melynek bukása ezzel meg lesz pecsételve.

London, március 13.
Az angol alsóház a konzervatív párt által beterjesztett bizalmatlansági indítványt 308 szavazattal 235 szavazat ellenében elvetette és bizalmat szavazott MacDonald-kormányának. Az eredmény kihirdetését a munkáspárt percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadta.

Hindenburg aláírta a Young-egyezményt

Kiáltványt intézett a német néphez és abban megindokolja, miért nem tagadhatja meg a Young-törvény szentesítését

Berlin, március 13.

Hindenburg elnök ma aláírta a Young-törvények kihirdetéséről szóló okmányt, a német-lengyel likvidációs egyezmény kihirdetését azonban később fogja aláírni.

Hindenburg kiáltványa

Berlin, március 13.

Hindenburg birodalmi elnök a kora délutáni órákban a következő kiáltvánnyal fordult a német néphez:

— Az utóbbi hónapok parlamenti küzdelmei során, midőn a Young-féle törvények megszavazása vagy elutasítása körül forgott a harc, igen sokan fordultak hozzám, egyesületek, szövetségek és magánosok is, azzal, hogy a német haza nehéz helyzetére való tekintettel tagadjam meg az egyezmény ratifikálását. — Miután nem áll módomban rövid uton válaszolni mindazoknak, akik hozzám fordultak, ezen az uton közlöm a német néppel a következőket: *Néhez szívvel, de szilárd elhatározással és lelkiismeretes megfontolás után aláírtam a Young-törvényeket.* — Gondos mérlegelés előzte meg elhatározásomat, mert meggyőződtem arról, hogy, amas

ellenére, hogy súlyos megterhelést jelent az új terv hazánkra, mégis jelentékenyen enyhíti a Dawes-féle tervzetben reánkötött kötelezettséget. Nem tagadhattam meg a törvények szentesítését, mert a felelősség sulya alatt mérlegelni kellett a német gazdasági életre váró beláthatatlanul súlyos következményeket, amellyel a Young-egyezmények visszautasítása járt volna.

— A hozzám fordulókat azt is hang sulyozták, hogy mint a német hadsereg legfőbb parancsnoka, nem járulhatok hozzá ahhoz, hogy megalázzák Németországot. Ezeknek azt válaszolom, hogy a kötelezettségteljesítés legjobbat iskoláit végeztem, a midőn a régi hadseregnek voltam tagja. Nem lehettem tekintettel saját személyemre és a haza iránti kötelességem teljesítését saját érdekeim fölé kellett helyeznem.

Még egy második ut állott előttem: *a népszavazás elrendelése és lemondásom.* Mindezeket a gondolatokat el kellett vetnem magamtól, mert lelkiismeretem azt parancsolta, hogy a kormány által előm terjesztett javaslatot fogadjam el. A Young-törvények kihirdetése után véget kell, hogy érjenek azok-

a párt harcok, amelyeket a Young-féle pártviták szültek.

— Intő szóval fordulok Németország összes asszonyaihoz és férfiaihoz és figyelmeztetem őket a haza iránti kötelességem teljesítésére. Az új törvények a német hazára súlyos kötelezettségeket rónak és ezeket csak úgy teljesíthetjük, ha egyesített erővel dolgozunk a jobb jövőért. A politikai küzdelmeket a gyakorlati munkának kell felváltania.

— A pénzügyek rendezése, a munkanélküliség enyhítése és a mezőgazdasági válságból való kivétel legyen a kormány legközelebbi feladata. — A mai napon Müller német birodalmi kancellárhoz átiratot intéztem, amelyben *a kormányt felhívom feladatainak sürgős végrehajtására.*

— Tanuja voltam hatvan évvel ezelőtt a nagy német állam megteremtésének és annak a lelkesedésnek, amellyel a német államok egyesítését annak idején minden egyes német hazafi fogadta. Mint akkor, most is árt a felszóra figyelmeztetnem az összes németeket: — Deutschland, über alles!

Hindenburg.

Betiltották az ellen-frontharcos alakuló gyűlést

(A D. U. tudósítójától.)

Tizenkét évi kártékony pauza után a magyar frontarcosok ügyét kezébe ragadta Miskolc országos nevé képviselője, vitéz *Borbély-Maczkó* Emil, a legendás hírű volt huszárkapitány s nagy eredményességgel fogott hozzá a hajdani harcéri katonák szervezéséhez. A MOVE frontarcos szövetséghez lelkesen csatlakozott az egész ország minden volt front-vitéze s a történelmi jelentőségű akció a Kormányzó támogatása mellett, József kir. herceg díszvendőnöksége alatt hatalmas lendületet nyert.

A nagyszerűen fejlődő mozgalomnak most ismét gáncsot próbáltak vetni azok a tényezők, akik az utolsó évtizedben már annyi nacionalista megmozdulást buktattak el. Azok az egyének, akik a tíz év előtt köztisztelenben állott Prónay Pált már egészen szembeállították a Nemzeti hadsereggel, most ugyancsak az ő személyét játszották ki a frontarcos mozgalom megkontaminálására is.

A magyar frontarcosok őszinte megdöbbenésére néhány nap előtt az egyik lapban felhívás jelent meg *Prónay* Pál nevében egy ellen-szervezet megalakítására, valamint az alakuló

gyűlés összehívására. Ezt az alakuló gyűlést most, igen helyesen, betiltotta a főváros kapitánya, miután méltán tarthatott a *frontbomlás* miatt felháborodott frontkatonák felháborodásának megnyilatkozásától.

Betiltották az ellen-frontharcos szövetség alakuló gyűlését

Budapest, március 13.

Bezzegh-Huszágh Miklós főkapitány a következő határozattal tiltotta be a „frontarcosoknak” vasárnapra hirdetett alakuló nagygyűlést:

Prónay Pál budapesti lakos és három társa azon bejelentést, hogy 1930. évi március 16-án délután 6 órakor a régi képviselőház nagytermében „frontarcos” nyilvános alakuló gyűlést kíván tartani, tudomásul nem veszem és a gyűlés megtartását megtiltom. Megokolás: Igy kellett határoznom, mert attól kell tartani, hogy az új frontarcos egyesület megalakítását ellenőrző frontarcosoknak ellenzéki magatartása a nyilvános gyűlésen olyan súlyos zavarokat idézhetne elő, hogy annak nyugodt lefolyása biztosítható nem volna és a rendezés a közrendet is veszélyezteti.

és a közigazgatási bizottságban, azt válaszolja, hogy nemcsak szükséges, hanem nélkülözhetetlen elemek. Nem lehet őket szavazati szurrogátumnak tekinteni, mert az élet nem igazolja ezt az állítást. A vidéki közigazgatási bizottságok tárgyalási módja az elmúlt hónapokban mindegyre emelkedett, amióta az új rendszer alapján a tisztviselő tagok ott helyet foglalnak. Nem lehet megtiltani, hogy az autonómia bizonyos szolgálatokat megfizessen. Ezért indítványozza, hogy azok, akik a fővárostól valamilyen megbízásból kifelé vonulnak, szintén tagjai lehessenek a törvényhatósági bizottságoknak.

Farkas István, Bródy Ernő és Proppper Sándor szolt még hozzá a szakaszhoz.

Seitovszky Béla belügyminiszter kéri a Csák Károly által benyújtott módosító indítvány elfogadását.

A Ház így határoz.

Az összehívhatatlanságról szóló 26

szakasznál Pakocs József, Csák Károly módosító indítványokat tesznek.

Seitovszky Béla válasza után a Ház elvetette Csák Károly, Usetty Béla és Pakocs József indítványait és az eredeti szöveget fogadja el.

A 27. szakaszhoz, amely a tagok megválasztásáról szól, Usetty Béla felszólalása után Petrovác Gyula indítványozza, hogy aki abból a pártból, amelynek lajstromján törvényhatósági bizottsági tagságát elnyerte, kilép és más pártba lép be, veszítse el bizottsági tagságát.

Felkiáltások a szociáldemokratáknál: Meg kell szüntetni a politikai ágyrajzást.

Csák Károly stiláris módosítást terjeszt elő, majd Farkas István a székértésre vonatkozó intézkedés törlesztését kéri.

Gál Jenő, Szilágyi Lajos és Seitovszky Béla felszólalásai után a 28. szakaszt változatlanul fogadták el.

Az ülés két órakor ért vége.

Rövid időn belül hozzáfognak a La Manche-alagut építéséhez

Pénteken este nyilvánosságra hozták a La Manche-bizottság jelentését a tenger alatt megépítendő alagut ügyében. A bizottság a jelentésben a La Manche-alagut megépítése mellett foglalt állást, azzal az indoklással, hogy a La Manche-alagut minden bizonnyal óriási gazdasági

előnyökkel jár és csökkenti a munkanélküliséget. A kérdés most már csak az — mondja a jelentés — technikailag keresztülvihető-e a terv s ezért azt ajánlja a kormány, kéri a közismert nemzetközi szakértelményeket, az építési tervek felülvizsgálására.

Beláthatatlan időnkig tart még a Házban a fővárosi törvényjavaslat vitája

A képviselőház ülése

Budapest, március 13.

A képviselőház mai ülésén Almásy László elnök közölte, hogy Bouisson-tól, a francia kamara elnökétől a képviselőház részvétlénváratára a következő válasz érkezett:

„Meghatottan mondok köszönetet a francia kamara nevében a rokonszeny és szolidaritás ama nemes és nagybecsű kifejezéséért, amellyel bennünket nemzetgyászunkban részesíteni méltóztattott.

Bouisson”.

A Ház ezután áttért a fővárosi törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására. A 24. szakaszban.

Rothenstein Mór és Pakocs József felszólalása után Seitovszky Béla belügyminiszter emelkedett szólására.

Az ellenzék kifogásolja, hogy nem nyilvánul meg érdeklődés a javaslat tárgyalása iránt. A törvényjavaslat két évig készült a legbehatóbb megvitatás és szakértői hozzászólása után, a

pártok is letárgyalták a közigazgatási bizottságban minden szakaszt részletesen megvitatott és a Ház plénumában december 13. óta tart a vita és még tart — ugylátszik, — beláthatatlan időnkig. Ez mutatja a legjobban, hogy az ellenzék által említett kifogás nem helytálló. A szakaszt az előadó módosításával kéri elfogadni.

A Ház így határoz.

A törvényhatósági bizottsági tagságról kizáró okokról szóló 25. szakasznál Szilágyi Lajos a törvényjavaslat szövegével szemben azt indítványozza, hogy a törvényhatósági tanács, vagy az üzemi igazgatóság díjazást ne kaphassanak. Sürgősi a részvénytársasági forma megszüntetését, mert lehetetlen állapot, hogy a BESZKART igazgatósági tagjai, mert ez a vállalat részvénytársaság, díjazást kapnak.

Csáky Károly egy tegnapi felszólalására, hogy a tikeressnek a függő elemek a tisztviselők, a törvényhatósági

Tizenötezer mázsa inség-gabonát osztanak ki Hajdúvármegyében

A kenyérmagvak leszállítása már kezdetét vette

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos, a gazdasági hivatal vezetője a vármegegyi közigazgatási bizottság márciusi ülésén a következő jelentésben számolt a Hajdú vármegye mezőgazdasági állapotáról:

— Folyó évi február hóról szóló, Hajdú vármegye közigazgatási állapottára vonatkozó jelentésem az állapotokban van szerencsém előterjeszteni: — A január havi enyhe időjárás február hó elején hidegebbre változott, erősebb éjjeli lehűlésekkel, de ez nem volt olymértű, mely károsodást idézett volna elő. A hó második felében ismét enyhe meleg napok léptek fel, megfelelő mennyiségű csapadékkal.

— A kedvező időjárás következtében a szokásos téli munkálatokon kívül a hó utolsó napjaiban sok helyen a külső mezőgazdasági munkálatok is kezdetét vették és nemcsak a tavaszi vetések alé a szántás indult meg, hanem a mák és zab vetése is.

— Az őszi halászosok jól megerősödtek és jól állanak. Nagy kár ezideig nem mutatkozik.

— Szálas takarmánykészlet általában kevés van, de a nagymennyiségű tengeriszár és takarmányrépa felhasználásával a készlet az új termésig elegendő lesz.

— A földmívelésügyi miniszter 8582/1929. VI. 1. számú rendelete alapján az aratási, esőplési keresettől elesett és ennek következtében kenyérmag nélkül maradt mezőgazdasági munkások és családtagjai, valamint a fagykár miatt kenyérgabonatermés nélkül maradt 10 kat. holdon aluli kisgazdák az alispán rendeletére méltányos áron kenyérmag kiutalását engedélyezte. Az erre vonatkozó összeírások az alispán rendelete folytán befejeztettek és a kérelmek közvetlenül a földmívelésügyi minisztériumhoz lettek felterjesztve.

— A kérelmezett kenyérgabona mennyiség az alábbi:

Hajdúbüszörmény 6611 mázsa buza és 196 mázsa rozs,

Hajdunánás 650 mázsa rozs, Püspökladány 129 mázsa buza és 360 mázsa rozs,

Kaba 25.50 mázsa buza és 789 mázsa rozs,

Nádudvar 613.30 mázsa buza,

Földes 145.75 mázsa buza,

Tetőtlen 22 mázsa buza és 103.45 mázsa rozs,

Hajdúszovát 316.25 mázsa buza,

Hajdúdorog 245 mázsa buza és 641 mázsa rozs,

Józsa 306.75 mázsa buza,

Miképeres 59 mázsa buza és 177 mázsa rozs,

Egyek 500 mázsa buza és 250 mázsa rozs,

Balmazújváros 1302 mázsa buza,

Hajdúszámon 319 mázsa rozs,

Téglás 26.50 mázsa buza és 376.75 mázsa rozs,

Tiszacsécsé 245 mázsa buza,

Vámospéres 130 mázsa buza és 293.50 mázsa rozs.

Összesen 10,751.30 mázsa buza és 4,355.70 mázsa rozs.

Mindösszesen 15,107 métermázsa kenyérgabona.

— Ezen mennyiségből a hó végével a megbízott Futura leszállított 1839 métermázsa búzát és 2480 mázsa rozsot.

— A kenyérgabona-magvak leszállítása március hó első felében már megkezdődött.

A gazdasági felügyelő jelentését a közigazgatási bizottság egyhangúlag tudomásul vette.

Olasz-magyar kardvívőmérkőzés 4:4

Pénteken este folyt le a Kormányzó jelenlétében a székesfővárosi Vigadó nagytermében az olasz-magyar kardvívőmérkőzés. Az izgalmas küzdelem 4:4 arányban eldöntetlenül végződött.

Kétségtelen, hogy mindenki szeret jutányosan vásárolni. Erre alkalma nyílik, mert a

Bosznay J. és Társa

cég átvételével az üzletet teljesen újjászervezem és ez alkalommal a raktáron lévő nagymennyiségű gypju és selyem szöveteket, műselymeket, francia delaine-eket, mosóárukat stb. stb.

feltűnő olcsó árakon eladom.

Igen fontos! Üzletemben csak kifogástalan minőségű áru kerül eladásra.

Bosznay J. és Társa

Cégtulajdonos:

Krausz Gyula.

Kérem kirakataimat állandóan figyelemmel kíséreni!

Takarékossági tagok bevásárlási helye.

SZÉLJEGYZET A LIGA ELŐADÁSAIHOZ

A Ker. Nemzeti Liga azon vállalkozása, amellyel az ifjúságnak a mai magyar problémákról vallott nézetei megismerése végett előadásorozatot rendez, az újabb évek egyik, kétség-telenül legéletrevalóbb program-gondolata, amelyhez igazán csak gratulálni lehet. Bizonyítva ezt azon nőtön növe érdeklődés, amely az idősebb generációk mind több és több tagját tereli el a Liga ülésstermébe az ifjúság kebeléből kikerülő előadók meghallgatására. Hogy azután az ifjak egyik vagy másik kérdésben való állásfoglalása az idősebbek szemében nem talál kedvező visszhangra, ez könnyen érthető. Az öregek és ifjak, az apák és fiúk közt mindig megvolt bizonyos ellentét; hogyne volna meg ma, midőn a régiak világa, amelyben ők emberré lettek, szinte porig összeomlott, az a világ, az a kor tehát, amely a most 22-25 éves ifjakat felnővekedni látta, merőben más, mint apáiké? De ha ez az ellentét esetleg el is búsít egyik-másik öreget, van valami ezekben az előadásokban, ami kivétel nélkül öröme szolgálhat mindenkinek. És ez az a körülmény, hogy az ifjúság képviselői általában igen szép készítséggel felügyelve álltak ki a pódiumra a maguk állítólagos igazainak ismertetésére és védelmére. Ezen különösen lebilincselte és szinte meghatótt pl. tegnap *Tóth Endre* fel-szólalása, amelyben a zárzó jogán reflektált a multkori előadásához az idősebbek részéről esett megjegyzésekre és kritikákra. Ifjú barátunk mindvégig igen ügyesen, kellő debateri készséggel s mégis szerényen és épen ezért felelte rokonszenvesen felelt meg feladatának. Én ezért meg-ragadom az alkalmat, hogy ezen igazán dicsérendő felkészültsége feletti örömmel a sajtó hasábjain, tehát egy még a Liga ülésénél is nagyobb nyilvánosság előtt kifejezést adjak. Adja Isten, hogy az új magyar generációban mentül több ilyen szép felkészültségű, derék fiatalember akadjon! Más kérdés persze, hogy mennyire volt neki érdemben is igaza. Egyes részletekben e sorok írója is ellentmondana neki. Az általa tárgyalt problémák közül a leg több tekintetben, nevezetesen abban, hogy Nagy-Magyarországot most már csak a nemzetiségekkel való meg-egyezés, azok minden tekintetben való kiellégítése segítségével lehet visszaállítani, tehát csak úgy, hogy őket vissza kell édesgetniük egy ily föderatív alapon kiképzendő Új-Magyarországgal; igazat kell neki ad-nunk, hogy konceptuozus magyar kül-politikának (ha ilyen volna, amint-hogy nincs), e körül kellene keres-gélnie. Nehéz feladat persze, de nem lehetetlen: a főtöknek, ruténeknek, sőt még a horvátoknak is megnyeré-se és ennek következtében való vis-zsakötődésük igenis elérhető, ke-vésőbb az erdélyi románoké, ám ha a többiekkel sikerül, a gravitáció tör-vénye ézekeket is visszahozza.

Dr. Kováts Andor
egyet. tanár.

MÁLNÁSI MÁRIA

természetes lúgos-gős savanyú íz.
Külön hatása

torok, gége és légcső

hurutos bántalmánál.
Gyomorégést megszünteti.

Megkezdtek a képviselőválasztói névjegyzék kiigazítását

Sok választó kéri felevételét a névjegyzékbe

A város központi választmányának elnöke alatt március 10-én kezdte meg a választói névjegyzék kiigazítását. Már az első napokon meglepődve kellett tapasztalni a munkát végző tisztviselőknek, hogy a választói névjegyzékek helyes-bítése iránt szinte példátlan érdeklődés nyilvánul meg a közönség kö-rében.

A pártok is rengeteg felvétel iránti kérelmet nyújtottak be. Természetesen ezek nem voltak így csoportosan elintézhetőek, hanem a pártok által benyújtott listákon sze-

replő egyéneket megidéztek és eze-ket külön-külön hallgatta ki Ba-logh Sándor tanácsnok. Az eddigiek szerint körülbelül 1000-1500 új fel-vételre lehet számítani s bár sok kihagyás is lesz, a választók eddigi 30.700 létszáma előreláthatólag emelkedni fog.

Különösen meglepő, hogy az egyik helyről másra költözött választók milyen nagy számban kéri a névjegyzék kiigazítását. Ezen a címen legalább haterz-küigazítást kell esz-közölni, ami természetesen igen sok és nehéz munkát ad a tisztviselők-pártok által benyújtott listákon sze-

Meghalt Fráter Lóránd, a legnagyobb magyar nótaszerző

Debrecenen keresztül szállítják Érsemjénbe a holttestét

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Tegnapelőtt még örömmel jelen-tettük, hogy Fráter Lóránd, a vilá-g híres nótaszerző szombaton és va-sárnap Debrecenben fog muzsikálni, ma már a haláláról kell beszámol-nunk: az utolsó harminc év legna-gyobb nótaszerzője szerdán este a Pajor-szanatóriumban meghalt. A rövid hiradás egész Magyarországon megdöbbenést és nemzeti fájdalmat keltett, mert vele együtt a magyar nótafa legerősebb és legvirágosabb ága is letört. Fráter Lóránd a népies nótaköltészet kimagasló nagy repre-zentánsa volt. Szentirmay, Dankó Pista és Dóczy József mellett a nép-dalok formáját, egyszerű szerkeze-tét és melódiai tartalmát senki sem ismerte jobban. Igazi nótákat köl-tött; nemesak utánozni, de émi is tudta a magyar dal lelkét. Költésze-tét a nép is alkárta vette s így Fráter nótái népdalok lettek, a nemzeti dal-költés örökéletű kincsei. Poézisét és ennek értékét legjobban úgy lehet jellemezni, ha minden kommentár nélkül felsoroljuk pár Fráter-dal kezdősorát: „Tele van a város akácvirággal...”, „Azt beszélik a faluban...”, „Száz szál gyertyát, száz itca bort...”, „Ott, ahol a Ma-ros vízé messze földön kanyarog...”, „Elmegyek ablakod előtt...”, „Őszi rózsá, lehér őszi rózsá...”, „Megá-lok a keresztutnál...”, „Hozd ki bu-bám a csákomat...”, „Megölte egy legény magát...”, „Várlok, várlok, karom reszket...”, „Akit én szeret-tek, annak a kislánynak...”, „El-mentem a templom mellett...”

A felsorolt nótacímeknél szebbet és jellemzőbbet nem mondhatnánk el Fráter Lórándról, aki *halhatatlan* lett életében, mert poézisének színmagyar lelke mindaddig émi fog a történelmi Magyarország területén, amíg csak magyarok laknak és magyarul dalolnak rajta.

Fráter Lóránd halála

Fráter Lóránd öt nappal ezelőtt mandulagyulladását kapott és szer-dán este értesítette a debreceni Mansz vezetőségét, hogy betegsége miatt kénytelen beigért hangversenyét áprilisra halasztani. Csütörtökön délután nagyon rosszul érezte magát. Fivére, Fráter György la-kásán ápolták a Lónyay-utcában. Megkérte őt, hogy telefonáljon sür-gösen dr. Tótvölgyi Elemér egyetemi magántanárnak, a kezelőorvosának. Tótvölgyi este hét órakor meg is érkezett Fráter betegágyához és szükségesnek látta a beteg mandu-lát felmetszeni. Fráter Lórándon már több ízben végzett hasonló mű-tétet, legutóbb egy esziendővel ez-clőtt. Az est folyamán a műtét hely-lén erős vérzés állott be, úgyhogy Tótvölgyi újból visszatért Fráter Ló-rándhoz. Látta, hogy újabb műtetre van szükség és ezért azonnal intéz-kedett, szállítsák be a beteget a Pa-jor-szanatóriumba. A szanatóriumban a 6. számú szobába kísérték Frátert, aki alig lépte át a küszö-böt, felkiáltott:

— Jaj, megfulladok!... Aztán eszméletlenül esett össze.

Nem volt már idő felvinni a mű-tőbe. Hirtelen gégemetszést alkál-

maztak a szobában. - Ez azonban nem segített, mert a halál még a műtét előtt beállott.

Halálhír a rádióban

A nagy magyar nótaszerző be-tegségének súlyosságáról Érsemjén-ben lakó családja semmit sem tu-dott. Csütörtökön reggel 9 óra 15 perckor a budapesti Studio hírszol-gálatára jelentette be a tragikus gyászeseeményt és *oláh megszáll-tott területen lakó leánya ezen ke-resztül értesült édesapja haláláról*. Családja azonnal vonatra ült s még a délután folyamán fel is érkezett Pestre. Bár a székesfőváros dísz-sírhelyet ajánlott fel, a familia egy határozott, hogy a holttestet haza-szállíttatja Érsemjénbe, ahol a esa-ládi sírboltban fogják nyugalomra helyezni.

Tisztelőinek nagy tábora ugy ha-tározott, hogy a nyirábrányi határ-állomáson cigányzeneszóval fogják elbucszatni. Valószínű, hogy a Kiss Béla és Rácz Janesi zenekari is kiutaznak a halottat vivő vo-nattal.

Az akácvirágos város is bucsuzik...

Fráter Lóránd holttestét a szom-baton éjszaka jövő szarvótyvonattal hozzák Budapest felől. A leplombált kocsit Debrecenben lekapcsolják s a reggeli vonattal szállítják tovább. Ebből az alkalomból a Magyar Assz-szonyok Nemzeti Szövetségének deb-receni osztálya a társadalom tagjai-nak bevonásával elbucszuk a nagy magyar nótaszerzőtől, aki tudvalevő-leg a „Tele van a város akácvirág-gal” kezdetű dalt Debrecenről írta. Reggel 7 órakor megjelennek a nagy-állomáson a helybéli cigányzene-karok is, hogy egy-két Fráter-dal el-játszásával kifejezést adjanak Deb-recen hálójának és szeretetének. A bucsuzásnál megjelennek a Fráter-család Debrecenben élő tagjai is, akik innen utaznak az érsemjéni temetés-re: dr. Fráter Imre egészségügyi fő-tanácsos és családja, Fráter Erzsébet Mansz-díszelnök, dr. Fráter Pál ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, Fráter István huszárszázados és felesége. A bucsuzásnál Uray Sándor reil. lelkész fog imádkozni.

Az elnémult hegedű

Az országos híri Fráter-nóták szerzője nemesak mint költő, hanem mint előadóművész is páradan volt. Azt a dalköltőt, aki hírnevét népsze-rű dalai mellett zengő bariton hang-jának köszönhette, épen a torka ölte meg. 1872-ben született Érsemjénben, Biharmegyében. Katonatisztnak ké-szült s a Ludovika-akadémia elvég-zése után huszárladnaggyá nevezte ki a király. Már ludovikás korában foglalkozott a nótaköltéssel s a fiatal tisztt hamarosan országsszerte népsze-rű lett. 1906-ban kapitányi ranggal nyugdíjba vonult s mint hegedűs és énekes az ország legtöbb városában hangversenyeket adott. Dalait egy-aránt szájjára vette a nép és a ma-gyar középosztály. 1910-ben a székelyhídi kerület Justh-párti program-mal választotta meg országgyűlési képviselőnek. A háboru alatt front-szolgálatra vonult be. Az összeomlás után egyideig keveset lehetett róla hallani. Az utóbbi években ismét gyakrabban tűnt fel a hangverseny-dobogókon, híres bariton hangja még a régi fényvel és melegséggel cse-ggett, s ha új dalokat nem is írt, három kötetet tevő dalai mindg hatottak. Most a halál kitépte kezéből a vonót s egy egész ország siratja azt a le-törtött nótágot, amelyen félszáz esz-tendő óta a legszebb virágok nyíltak.

Óránként friss pörkölésű

k á v é!!

Telefon: 13-49.

Minden kilogramm pörkölt kávéhoz egy pár csészét aljja! kap

Pálffynál,
Kossuth-utca 7. sz.

MÁRCIUS 15-I UNNEPSÉGEK DEBRECENBEN

Március tizenötödikét Debrecen hazafias lakossága nagy lelkesedéssel ünnepli meg az idén is. A nemzeti ünnep külső díszét emelni fogja az a körülmény, hogy az egész város lobogó dísz ölt és az üzletek hirdakatait is nemzetiszíni szalagokkal fogják díszíteni. Az egyházak templomaiban ünnepi istentiszteletek keretében emlékeznek meg a magyar nemzet szabadság ünnepéről, a közönség impozáns ünnepi előkészületeiről pedig a szerkesztőségünkhöz beérkezett alábbi közlemények tanuskodnak.

A Vitézi Szék ünnepe

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város Vitézi Széke az 1848. évi márciusi események emlékére március hó 15-én délután 3 órai kezdettel a Kereskedőtársulat székházának dísztermében (Piac-utca 8. szám) ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Vitézi Dalárda éneke. 2. Szavaltat. Előadja egy cserkész a Vitézi Cserkész Csapatból. 3. Emlékbeszéd. Tartja vitéz Bessenyei Lajos. 4. Vitézi Dalárda énekszáma. Az ünnepélyre a vitézeket és ezek hozzátartozóit tisztelettel meghívja a székkapitány-ság.

Március 15. megünneplése a református gimnáziumban

Március 15-ikét a következő műsorral ünnepli meg a református gimnázium: 1. Erkel F.: Himnusz. Éneklő a gimnázium ének-kara. 2. Nemzeti dal. Szavaltat Kornya Lajos VII. o. tanuló. 3. Ünnepi beszédet mond: gr. Holler Gábor VIII. o. t. önk. elnök. 4. Szabolcska Mihály: A hazaszeretetről c. versét szavaltatja Tassi Béla VIII. o. t. 5. Tigler Árpád: Nem! Nem! Soha! Éneklő a gimn. ének-kara és játsza a gimn. zenekara Szigethy Gyula énektanár vezetésével. Az ünnepély helye a gimn. tornaterme. Ideje délelőtt fél 11-kor. Vendégeket szívesen látunk. Belépés díjtalan.

A Debreceni Református Leánygimnázium

március 15-ét a következőképpen ünnepli meg az új épület tornatermében fél 11 órással kezdettel: 1. Istentisztelet. Végzi Szele Miklós leánygimnáziumi vallástanár. 2. Utána azonnal önképzőkori ünnepély a következő műsorról: 1. Jókai: Régi dal. Éneklő a leánygimnázium ének-kara. 2. László Sándor: Rabmagyarokhoz. Szavaltatja Riesz Janka VII. oszt. tanuló. 3. Zongorázik: Szücs Ilona IV. oszt. tanuló. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Lókody Rózsa VIII. oszt. tanuló. 5. Kaesóh P.: Rákóczi megtérése. Éneklő: Kováts Kató VIII. oszt. tanuló. Zongorán kíséri: Kalmár Katalin VIII. oszt. tanuló. 6. Himnusz.

Egyetemi öregcserkészek eskütétele

Mint már jeleztük, vasárnap nagy nap lesz az egyetemi öregcserkészek életében. E napon tesznek fogadalmat a most ünneppróbát tett öregcserkészelőtek s a csapat régi tagjai, mintegy 40-50 theológus, bölcsész és medikus pedig fogadalmat újítanak.

Március Idusa a 48-as álmokkal kecsgetnek bennünket, a szabadság szent gondolatát igéri előre. Szabadságot a „Kárpátoktól le az Adriáig” a bérécektől koszorúzott ha-

zaban. E szabadság megvalósítására tesznek fogadalmat „Nagymagyarország feltámasztására”. tesznek szent esküt ezek a fiatal egyetemi polgárok. E magasztos ünnepélyen, mikor felhött iják tesznek esküt, a fogadalmat a kerület elnöke: dr. Récz Lajos gazdasági főtanácsos veszi ki. Az igen felemelő ünnepélyre a csapat nívós műsort állított össze. A műsor kiemelkedő száma lesz dr. Tankó Béla egy. nyilv. r. tanár megnyitó beszéde.

A debreceni református Kollégium tanítónőképzője

március tizenötödiki hazafias emlékünnepélyét a Kollégium dísztermében délután 5 órakor tartja. Belépődíj felnőtteknek 60 fillér, diákoknak 20 fillér. Felülvezetéseket az intézet kulturális céljaira köszönettel nyugtáznak. Műsor: 1. Szabados: Nemzeti Hiszekegy. Éneklő a Csokonai Ének-kar. 2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavaltatja Fazekas István II. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Schmidt Géza V. o. t. a Csokonai Önképzőkör elnöke. 4. Koudela: Babilomnak vizei mellett. Éneklő a Csokonai Ének-kar. 5. Bihari: Primitialis magyar (Bihari kesergője). Előadja Szücs Géza V. o. t. 6. a) Maghy Zoltán: Paraszt: Őszi szántás b) Fehér Jenő: Szerettem volna élni . . . c. költeményeket szavaltatja Huszti Elek V. o. t. cserkészsegéd-tiszt. 7. a) Kéler: Magyar vigjáték-nyitány. b) Rákóczi-induló. Játsza a Csokonai zenekar.

A Svetits-intézet leányliceuma március 15-i hazafias ünnepélyét

a következő műsorról rendezi meg: 1. Pap Váryné—Szabados Béla: Hiszekegy. 2. Ünnepi beszéd. 3. Szász Károly: Nemzetiszíni pántlika. Szavaltatja Baumann Magda I. o. tanuló. 4. Petőfi—Egressy: Nemzeti dal. Ének. 5. Erdődy Elek: Új tavasz lesz. Szavaltatja: Forrai Magdolna III. o. tan. 6. Poór Vilmos: Rákóczi induló. Zongorán 4 kézre előadja Vidoni Emma és Hortobágyi E. IV. o. t. 7. Tábori Piroska: Imádság. Szavaltatja Orosz M. IV. o. t. 8. Bagdadi—Murgács: Millió a csillag . . . Ének. 9. Erdődy Elek: Trianon. Szavaltat allegorikus képpel. 10. Kölesy—Erkel: Himnusz. Kezdeté délelőtt fél 11-kor.

A MANSz részvétele március 15-én

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége debreceni fiókja ez évben nem rendez március 15-én önálló hazafias ünnepélyt, annyival inkább, mert a március 12-én tartott nagyszabású taggyűlésen, a Kományszó jubileumáról történt megemlékezéssel kapcsolatban áldozott a szövetség a márciusi eszmék emlékének is. Másfelől az a megdöbbentő akadály is van, hogy a tervezett ünnepély szónoka Fráter Lóránd lett volna, aki azóta elköltözött az örökkévalóságba . . . A MANSz elnöksége arra kéri a tagokat, hogy március 15-én reggel, jelvényvel el látva, mindenki vegyen részt a saját vallása templomában. Délelőtt fél 12 órakor pedig az összes tagok szíveskedjenek a Kossuth-szobor előtt csoportosulni; az ott rendezendő hazafias ünnepség keretében, a MANSz virágait dr. Lábos Béláné elnöknő fogja elhelyezni és pedig Debrecen és Hajdúmegye koszorúja után.

CÉGEM

jó hírnevével nem tartom összeegyeztethetőnek, hogy . . . hangzatos reklámokkal alkalmi árusításokat rendezzek. Üzleti elvem állandóan olesón árusítani, akár készpénzfizetés, vagy hitelezés mellett. Ügyeljek arra nagyon, hogy csak jó minőségűeket hozzak forgalomba. Kérem a t. vásárló közönséget, győződjön meg, hogy bármely cikket, mint **HARISNYÁT, KÖTÖTTÁRUT, CIPŐT, FÉRFI ÉS NŐI RUHASZÖVETET, VÁSZNAT, NŐI KÉZIMUNKÁT** és hozzávaló anyagot stb. **LEGOLCSÓBBAN** vásárolja

**Benyáts Emil áruházában
Debrecen, Tisza-palota.**

A főreáliskola ünnepélye

A Fazekas Mihály főreáliskola tanári testülete és ifjusága március 15-én a Kossuth-szobor előtt és az intézet tornacsarnokában hazafias ünnepélyt rendez. Reggel háromnegyed 9-kor az intézetből fuvós zenekarral a reformátusok és r. katolikusok istentiszteletre mennek, majd 10 órakor a Kossuth-szobornál ünnepélyt tartanak: 1. Himnusz. Előadja a fuvós zenekar. 2. Petőfi: Élet vagy halál. Szavaltatja Csepreghy Károly VIII. o. t. 3. Szózat, éneklő az ének-kar. 4. Emlékbeszéd. Tartja Levente István VIII. o. t. az önképzőkör elnöke. 5. Hiszek egy Istenben. zenekar. 6. Diszponálás. Délután fél 6-kor a tornacsarnokban tartandó ünnepély műsora: 1. Himnusz. Fuvós zenekar. 2. Talpra magyar! Előadja az ének-kar, a szimfonikus zenekar kíséretével. 3. Kozma Andor: A karta-hágói harangok. Szavaltatja Csepreghy Károly VIII. o. t. 4. Magyar egyveleg. Előadja a fuvós zenekar. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Mészáros Sándor, az intézet tanára. 6. Járjatok minden földet . . . Előadja az ének-kar. 7. Benyovszky Pál: A hadak útja. Szavaltatja: Jakab Sándor VII. o. t. 8. Induló. Induló Fuvós zenekar. A zenekarokat és énekkart vezényli Kollwenz Rezső tanár. Beléptidő nincs. A műsormegváltás 50 fillér.

A MÁV Horthy Dalkör ünnepélye

A debreceni MÁV Horthy Dalkör és Mozdonyvezetők Otthona március 15-én hazafias ünnepélyt rendez este 7 órakor a KANSz helyiségében. Az ünnepély műsora a következő: Megnyitó. Hiszekegy. Előadja a Horthy dalárda. Talpra magyar. Szavaltatja Jó Rezső. Egy napi forgalom. Szimfóniák. Irta Frimmer Pál. Szereplők: Szabó Gyula, Pogány Ernő, Zengewald Gyula, Petrány Elek, Colovics Ferenc, Gáspár Béla, Csernowitz János, Stigelmajer Gyula. Magyar táncok. Előadja Somogyi Ibolyka és Vértessy Ibolyka. Matyánk. Irta: Papp Mihály, elmondja Rutner Baba. Észak és Kelet szobrának leleplezése. Himnusz. Előadja a Horthy Dalkör.

Március 15-e a debreceni leventéknél

Vasárnap délelőtt városunk levente egyesületei külön-külön, műsoros ünnepély keretében tartják meg a március 15-iki nemzeti ünnepet a MÁV levente egyesület kivételével, mely 15-én, szombaton délelőtt fél 12 órakor tartja. Az ünnepélyek méltó befejezéséért az egyesületek összes leventéi vallásfelekezetek szerint istentiszteleten vesznek részt.

A református vallású leventék az

istentisztelet alkalmával, mely a Nagytemplomban fél 12 órakor kezdődik és amelyen a MÁV levente zenekar is közreműködik, urvacsoraszótásban is részvesznek. Az urvacsoraszótást dr. Baltazár Dezső püspök fogja végezni.

A róm. kath. leventék a rendes szentmisét fogják hallgatni, a többi vallásfelekezetiiek is a rendes istentiszteleten jelennek meg.

A levente egyesületek kéri a leventék hozzátartozóit és munkaadóit, hogy az ünnepélyen és az istentiszteleteken jelenjenek meg.

Márciusi ünnepély a csapókerti Olvasókörben

A Csapókerti Függetlenségi és 48-as Olvasókör március 16-án délután 4 órakor a saját helyiségében márciusi ünnepélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget meghívja az elnökség. Műsor: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Szabó Ferenc, a kör elnöke. 2. Petőfi Sándor: Talpra magyar! Szavaltatja: Harsányi Sándor. 3. Ünnepi beszédet mond: Halász András ref. lelkész. 4. Irredenta verseket szavalt: Nagy Böske. 5. Hazafias dalokat énekel: Krompach Jenő. 6. Himnusz. Éneklő a közönség. E márciusi ünnepélyen beléptidő nincs.

A Nagyvárad-utcai kisdudovoda március 15-én d. e. 10 órakor hazafias ünnepélyt tart, amelyre a szülőket és a kisdudovai barátait szeretettel meghívja Nagy Ida kisdudovónő.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Eljegyzések: Pongor Sándor—Fehér Margit, Sarkadi Károly—Varga Irma. **Házasság:** Szabó István—Kun Margit.

Születések: Katkó Gyula földbirtokos fia Kornél, Fiák József fm. fia Imre, Nyilas Gábor máv. lakatos fia Tibor, Villás János fm. fia Imre, Czibere József máv. pályőr fia Sándor, Konrad József kereskedősegéd leány Éva, Érezka Kornél ny. alezredes fia Kornél, Konrádi Kálmán cipőfelsőrész-készítő fia István, 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Csonka Julia ref. 3 éves. Határ-u. 17. Papp András rkath. 5 hónapos Pesti-u. 4. Pál István ref. 10 hónapos Varga-u. 40.

Ólomot vesz

lapunk kiadó-
hivatala . . . . .

József kir. herceg-u. 16.

Diplomás emberek kubik munkáért, uriaszonyok szobalányi állásért könyörögnek a munkaközvetítő hivatalban

Debrecenben csökkenőben van a munkanélküliség — Lassan indul a tavaszi szezon — Balla Béla hivatalfőnök a nehéz tél szomorú tapasztalatairól

Debrecen, március 14.
(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni közönség talán még most sem vett tudomást arról a hatalmas és minden elismerést megérdemlő nehéz munkáról, amelyet a Munkaközvetítő Hivatal folytatott a télen, szemben azzal a borzalmas nyomorhullámmal, amely a katasztrofális munkanélküliség nyomán elöntötte Debrecenét. Pedig ennek az intézménynek tevékenysége sok magyar közhivatal előtt is példa lehetne arra, hogy miként kell a szegény emberek dolgát gyorsan, bürokratikusan pepecselés nélkül, — főként pedig szeretettel és megértéssel intézni.

Januárban és februárban voltak napok, mikor négyszáz ember fordult meg a hivatal helyiségében, mikor négyszáz ember kért munkát, kenyeret, szállást, jótanácsot a hivatal eskélyszámú tisztviselőitől. Megesett, hogy az elkészedett férfiak útközben követelték a munkát, sirva, vagy ököltel akartak rátámadni a tisztviselőkre, közben egymást érték az izgalmak, felváltások, a hivatalban mégis senki se jött ki a sodrából. Csillapító szóval viszonyozták az izgatott hangot, jó szóval az elkészedett lélek durvaságát s legfőképpen pedig dolgoztak reggeltől estig, néha éjszaka 10—11 óráig is.

Most, amikor már az idők nehezén és munkadandárján túl van a hivatal, felkerestük Balla Bélát, a Munkaközvetítő hivatal főnökét, aki áldozatos munkájával legelőször járt a nyomor elleni küzdelemben, s megkérdeztük, a szomorú és nehéz télen szerzett tapasztalatokról és a jelenlegi helyzetről.

Javul a helyzet a munkapiacon

— Ma már hála Istennek azt tapasztaljuk, — hangzik a válasz — hogy az egész vonalon gyengül a munkanélküliség és könnyebbé vált az emberek elhelyezése. A kerteszetbe és külső kertészi munkára több embert sikerült közvetíteni. A postapalotánál ötvenketten dolgoztak, s ez a szám minden héten emelkedik. Legközelebbi időben már 150—200 munkás — minden szakmabeli — dolgozhat a postai építkezésnél. Az Agrikultura rt. 60 embert alkalmazott s miután a dr. Vásáry István polgármester által kilátásba helye-

Épület és butor-

• vasalások,
• four nérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

zett közmunkák rövidesen megindulnak, a helyzet még inkább javulni fog. A munkások ma már higgadtabb temperamentummal tekintenek a jövő elé.

A diplomás munkanélküliek megdöbbentő helyzete

Sajnos, a nyomor még ma is óriási. Nemesak munkások, hanem diplomás emberek is egyre-másra jelentkeznek elhelyezésért. Húszonöt-harminc diplomás munkakereső van, akik szinte könyörögnek, hogy adjunk nekik bármilyen fizikai munkát. Akármilyen elvállalnak. Van közöttük mérnök, tanár, tanító, nyugdíjas főhadnagy. Az egyik mérnök kiutazott a kúncseshegyi földmunkánál, természetesen mint közönséges kubikos, aki naplósztart hordta a földet. Most, hogy ennek vége van, újra munkanélküli maradt, de rövidesen elhelyezzük. Általában az a tervünk, hogy ezeket a diplomás embereket, ha az építkezések és közmunkák megindulnak, mint munkafelügyelőket el tudjuk majd közvetíteni valahová.

A eselédotthonba is állandóan jönnek intelligens uriaszonyok és sirva jelentik be, hogy bármilyen szakácsnői, szobalányi állást elfogadnak, — csak közvetítsünk számukra helyet. Köztisztviselők özvegyei könyörögnek egy eselédi állásért. Ezek nagyrésztének sikerült házzvezetői állást szerezni.

Januárban volt legtöbb a munkanélküli

A munkanélküliek borzasztóan nehéz viszonyok között teleltek ki. Egy részük, amely nyáron keresett valamit, viszonylag jobb helyzetben volt. A másik rész sorsáról jobb nem is beszélni. A többségük a népkonyhán éhezett. Tudniillik, ha valakinek nem tudunk munkahelyet találni, akkor egy igazolványt kapott, amelynek birtokában a népkonyhán érkezhettek. Megengedtük még azt is, hogy a főváros lakó, családos emberek gyermekeik részére hazavihessék az ételt. A társadalmi segínyt is gondosan osztották szét.

A legnehezebb helyzet januárban és februárban volt. Januárban 2229, februárban 1766 munkanélküli tartottunk nyilván. A munkapiacon helyzetének javulására jellemző, hogy míg januárban 1306 közvetítés történt, addig februárban kevesebb számú munkakeresőt kellett 1317-re emelkedett a közvetítések száma.

Háromezer ember egy hónap alatt a munkaközvetítőben

A hivatalban egy hónap alatt körülbelül háromezer ember fordult meg. Ebben a számban azonban nincsenek benne azok, akik csak tanácsadásért keresik fel a munkaközveti-

tőt. Pedig ilyenek is nagyon sokan vannak. Egyre-másra jönnek az emberek, hogy segítsünk rajtuk, mert nem tudnak fizetni, ki akarja őket tenni a házigazda. Sajnos, ilyen eset nagyon sok történt és számtalan családot, amelyik nemhogy nem akart, hanem nem tudott fizetni, utóára akartak kitérni a háztulajdonosok.

Ilyen esetekben — bár ez szigorubban véve nem tartozik a hivatal feladatai közé — szintén közbelépünk és megpróbáltuk jobb belátásra bírni a háztulajdonosokat, ami sok esetben sikerült is.

Tüdőbajos munkanélküliek

Végezetül a munkanélküliség legkényesebb kérdésére térünk rá: Mi

van a guthi tuskózási munkákkal?

— Az erdőn jelenleg hatvan ember dolgozik, de azért még mindig el lehetne helyezni 2—300-at. Meg kell azonban állapítani, hogy a munkanélküliek nagy része nem azért nem vállalta az erdőirtást, mintha huzódzott volna a dologtól. Kétségbeestem és megdöbbentem, mikor egymásután, szinte csoportosan jöttek egészségesnek, erősnek látszó emberek, hogy nem tudnak dolgozni, nem vállalták a nehéz munkát, mert tüdőbajosok. Először nem hittem nekik. Küldtem őket a tisztiorvóhoz. És sirni szeretne az ember, mert mindenről megálfapították, hogy tuberkulotikus. Nemesak ő, hanem családja is. Ismételtem. — mondja Balla Béla — rengeteg megdöbbentően sok volt az ilyen orvosi bizonyítványok száma.

A másik rész a ruha, a táplálkozás hosszú időn át érzett hiánya miatt huzódzott az erdei munkától. Hála Istennek, ma már a helyzet nem kétségbeesítő, sőt remélni lehet, hogy napról-napra javulni fog.

Debrecen — ha igaz, — szerencsésen megusztja az utolsó évtized legnehezebb telét. (mars.)

A budapesti Városi színház elszidósítása ellen tiltakoztak a Ker. Községi párt értekezletén

Budapest, március 13.

A főváros legnagyobb politikai csoportja, a Ker. Községi Párt tegnap esti értekezletén foglalkozott a Városi Színház Galli Curci botrányával. Ez a műintézet ugyanis, amelyet Budapest népoperaának létesített, ma is lényeges anyagi támogatást élvez Schestvén Géza igazgatása mellett.

Buday Dezső országgyűlési képviselő éles szavakkal kelt ki az ellen, hogy azt a szubvenciót, melyet a főváros a színházaknak ad, túlnyomórésztben zsidó színészek fizetésére fordítják. Felháborítónak tartja, hogy a Kormányzó jubileumára rendezett matinéon a Városi Színház 17 zsidót és 2 keresztényt léptetett fel. Ezután részletes statisztikát olvasott fel Buday arról, hogy hány keresztény és hány zsidó van alkalmazva a Városi Színháznál. Van 3 igazgató. Mind a három zsidó. A titkár zsidó, az ellenőr zsidó, két ügyvéd van, mind a ketten zsidó. Négy zsidó karmester van és egy keresztény.

— Az is zsidó! — kiáltják közbe. — Akkor mind az öt karmester zsidó — folytatja Buday. — A magánénekesek közül 11 zsidó, 10 keresztény, de amíg a keresztény énekesek 100—200 pengő fizetést kapnak, addig a zsidók háromszor-négyszer akkora fizetést élveznek. Az operaénekesek közül 10 zsidó, 7 keresztény, de a keresztények közül öt csak a nyilvántartóban szerepel, mert fizetést nem kap. A karszemélyzetből 10 zsidó és 9 keresztény, a balletben 4 zsidó van, a statisztaszemélyzet 60 százalékban zsidó. A főjegyzető keresztény volt, de elküldték és helyette Adler Samut alkalmazták. Jellemző arra, miképpen bántak a keresztény művészekkel,

hogy Halmos Jánosnak, aki a Galli Curci-estén beugrott, 300 pengő adták, míg idegen énekesek általában 600—1000 pengő kaptak esténként. A kulisszatulajdonosok, s a munkások persze tisztán keresztények.

Arra kéri a párt elnökét, járjon el a polgármesternél, hogy ebben az ügyben a legsürgősebben rendelje el a vizsgálatot.

Wolff Károly a felszólalásokra reflektálva, hivatkozott arra, hogy a párt a színház belételeibe nem akar beleavatkozni, annyit azonban elvár és megkövetel, hogy a keresztény főváros pénzén ne csináljanak keresztényüldözést. Végül felszólította Budayt, hogy a felolvasott statisztikai adatokat boesássa a polgármester rendelkezésére.

A Buday Dezső tiltakozása éles visszhangot váltott ki a pártban, ahol az ügy pertraktálása közben rámutattak arra, mennyire elszidósodtak az utóbbi években a főváros műintézetei, sőt bizonyos vidéki színházak is.

HIRDETMÉNY

Értesítem a város közönségét, hogy a debreceni kir. törvényszék P. 7708—253—1924. sz. végzésével Mikepécs község általános tagosítása ügyében az 130—1931. évben befizetendő részlet egyéni kivétele iránt az arány megállapítása, továbbá a kivétel ön behajtás tekintetében intézkedett.

A debreceni kir. törvényszék ezen végzése a városi kiadóhivatalban (város-háza, félemelet 9.) a mai naptól kezdődőleg 15 napi időtartamra közzemlére van kitéve. Ott ezen törvényszéki végzést a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Debrecen, 1930 március 8-án.
Dr. Vásáry István sk.
polgármester.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén

Rolota bükktaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-10

ARANY
BIKA

GÖZ- és KÁDFURDO REGGEL 6-TÓL NYITVA!

OLCSÓ ÁRAK!
ELSŐRENDEŰ PEDIKUR

FEHERTŐI DANIEL

KLINIKAI SZÁLLÍTÓ
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.
TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁNAK
TEMETÉSEI:

Pálly Béláné szül. *Veress Ilona* életének 27-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én délután három órakor lesz a Nagytemplomban kezdődő és tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőbe.

Erdélyi István betűszedő életének 48-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 14-én délután 5 órakor lesz a Homok-utca 126. számú gyászház-tól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőbe.

FŐISKOLA

Be evezéshez közelednek az egyetemi sakkbajnokság előjátszmái

A kiesési zónán állók gyönyörű küzdelme a döntőbe jutásért.

Már több mint egy hete nagy előpróbák színhelye az Egyetemi Kör, ahol hatalmas tempóban bonyolítják le az előmérkőzéseket, úgyhogy 16-án a döntőre áll fel az a 12 egyetemi hallgató, akik szerencsésen fejezték be előjátszmáikat s ezzel nagy felkészültséget is bebizonyították.

Az előpróba általában a csoportvezetők győzelmeivel végződtek, de szorosán mögöttük zárkóztak fel a második és harmadik helyezettek is, ami mutatja azt a késhegyig menő éles küzdelmet, ami a döntőbe jutásért kialakult.

Az előjátszmák 15-én hivatalosan lezárulnak, utána Tóth Ervin bh. versenyrendező a hármas bizottsággal megállapítja a döntőbe kerültek névsorát. A pontszámok egyenlősége esetén egymásköztü eredmény, végső esetben a Sonneborg-Berger rendszer dönt, amely abban áll, hogy az elért végeredményt (egységsszámot önmagával megszorozzuk és az így nyert számhoz hozzáadjuk mandazoknak az ellenfeleknek végeredményét, akik ellene vesztek és mindazon ellenfelek végeredményének fele összegét, akik ellene döntetlen értékűt értek el. Az így kapott számok igazságosabb kifejezői a versenyek teljesítményének, mintha az elért eredményeket egyszerűen összeszámoljuk. (Magyar sakkalmanach.)

A döntő papír formáját megállapítani még nem lehet. Nehéz és változatos küzdelmek és a szépség díjra ajánlott játszmák nagy száma fogja bizonyítani, hogy az Egyetemi Kör bajnoki címéért igen erős a versengés.

Patkányt,

egeret, polackát, sváb-bogarat azonnal kirt-hat biztos hatású, speciális irtószerezrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Jogtalan felmondás miatt elítéltek egy debreceni háztulajdonost

Érdekes kihágási perben hozott az elmúlt napon ítéletet a debreceni rendőrség. Zajtí Gyuláné feleltette özv. Vachler Jánosné Faragó-utca 14. szám alatti lakost, mert az általa bérelt és neki felmondott lakást nem arra a célra használta, amire igénybevette.

Vachlerné ugyanis pár hónappal ezelőtt felmondott a Faragó-utcai házában Zajtí Gyulánéknak azzal a megokolással, hogy a lakás neki kell. Zajtí Gyuláné elfogadta a felmondást és ki is költözött a lakásból. Vachlerné a lakást 2 hónapig üresen tartotta, majd fia, aki asz-

talos, készülöben levő bútorokat helyeztet el a lakásban. Később azután idegennek bérbe adta Zajtíné lakását.

A feleletés alapján a rendőrség kihágási eljárást indított özv. Vachler Jánosné ellen, mert a saját céljaira igénybevetett lakást nem lakás céljaira használta s később pedig új bérliőnek adta ki. A most megtartott nyilvános kihágási tárgyalás adatai alapján a rendőrség Vachlernét bűnösnek találta a lakásrendelet 37-ik szakasza ellen elkövetett véttség miatt s ezért 150 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Szabályrendelet készült a furrott közutak használati díjáról

(A D. U. tudósítójától.)

Ismeretes, hogy a város a kertsekben és telepeken több jövizű furrott kutat létesített. E közutak fenntartási költségeit az érdekelt lakosság fogja viselni és így a kutakért használati díjat szed a város. A használati díjakra vonatkozólag dr. Vársáry István polgármester most a következő hirdetményt bocsátotta ki:

„Közhírré teszem, hogy a kertekben és telepeken levő furrott közutak használati díjáról alkotott szabályrendelet, miután kormányhatósági jóváhagyást nyert, 1930. évi január 1. napjától kezdődő hatállyal életbe lépett.

A kuthasználati díj azokat a házadó alanyokat terheli, akik a vízvezetési szabályrendelet alapján víz-fogyasztási díjat nem fizetnek, illetőleg akiknek a telkén jövizű furrott kut nincsen.

A használati díj összege házadó alá eső lakrészenként és üzlethelyiségenként 1 pengő 50 fillér.

Tíznel több munkást foglalkoztató ipartelep utáni használati díjat általában szerien a város polgármestere állapítja meg.

A használati díjak kivetése és beszedése a városi adóhivatal által a közadókkal együtt és azok módjára történik.”

Impozáns keretek között folyt le a debreceni Monti-kör egy éves jubileuma

(A D. U. tudósítójától.)

Már több, mint egy év óta működik Debrecenben esendben, zajtalanul a Monti ezredesről elnevezett magyar-olasz baráti kör. Monti Sándor az 1848/49-iki szabadságharcban egy olasz légió parancsnoka volt, amelynek tagjai a magyar nemzet iránt való szeretetből és lelkesedésből harcoltak a magyar szabadság ügyéért. Ez az olasz légió az összes magyar városok közül Debrecen érdekli legjobban, mert Monti ezredes épen itt végezte a szervezés munkájának legnagyobb részét. Nagyon helyesen jártak el a Debrecenben élő olaszok és az olaszul beszélő magyarok akkor, amikor ennek a baráti egyesülésnek a címébe a hős olasz ezredes nevét felvették.

Az egyesülés célja legelsősorban az olasz nyelv tanulása, távolabbi vonatkozásokban az olasz kultúra is-

meretése Magyarországon és a magyar kultúra ismertetése Olaszországban. Sokan vannak a társaság tagjai között, akik amnyira bírják az olasz nyelvet, hogy cikkeket is írhatnak olaszul. Ezek nem mulasztottak el egyetlen alkalmat sem, hogy a magyar és speciálisan a debreceni viszonyokat ismertessék az olasz lapokban. Hasonló módon jártak el azok az olasz írók, tudósok és újságírók, akik valamikor Debrecenben jártak s a debreceniek kalauzolásai mellett ismerték meg e város és ennek ősi kulturáját. Így írtak cikkeket Debrecenről és a magyar viszonyokról Alessandro Cutolo, Vittorio Foschini, Arnaldo Fraccaroli, Gino Cuchetti és mások. A Monti-kör, bár egyelőre csak asztaltársaság formájában működik, állandó érintkezést tart fenn előkelő olasz hírlapokkal és folyóiratokkal s tőle telhetőleg igye-

kezik a magyar viszonyokat helyes módon megismertetni a magyar nemzet barátival.

Az egyéves működés megünneplésére szerdán este vacsorára gyűltek össze a Montikör tagjai és barátai az Angol Királynő vendéglő különtermében. Körülbelül félszázra menő fényes közönség gyűlt össze. Mindegyelőtt Csobán Endre városi főlevéltáros ismertette a társaság működését a paritásnak megfelelően felelően olasz, felében pedig magyar nyelvű beszédben.

Utána Mikulásik Stefánia énekelt olasz dalokat a saját gitárkísérettel, a jelenlevők élénk tetszése mellett. A tapsvihar elültével Bálint György, a Csokonai-színház tagja szavalt el Carducci-tól és Marinetti-től egy-egy költeményt.

Most következett Hoor-Tempis Etszsbetnek, Debrecen kiváló énekművésznőjének énekszáma. Respegli: „Köd” című dalát és Puccini Turandot-jából Liu-áriáját énekelte Szabó Emil zenetanár kitűnő zongorakísérete mellett. A kitűnő művész nagyszerien volt díszponálva s előadása olyan hatást váltott ki, hogy ráadásul Marchesi La Foletta című dalát énekelte el. Az utána felzúgó taps alig akart megszűnni. Hasonló tetszés mellett adta elő Dittói Lea, a Csokonai-színház művésznője Ada Negri olasz költőnő két versét.

Benke Tibor, a Debrecenben csak nemrég feltűnt, de egyébként országos hírű költő olvasott fel saját versei közül kettőt. A műsort Vidoni Rinaldo előadása követte, aki Végvárynak „Eredj, ha tudsz” című versét szavaltta el kitűnő olasz fordításban. Mindhárom előadás nagy tetszés mellett ment végbe.

Távirda oszlopok szállítása a MÁV. részére

A kereskedelmi és iparkamara ezton is értesíti érdekelttségét, hogy 170 m² tölgytávirda oszlop és 277 m² hazai vagy külföldi származású erdei fenyő vagy külföldi származású vörösfenyő villanyvilágítási vezeték oszlopok szállítására nyilvános pályázatot hirdetett meg a magyar királyi államvasutak igazgatósága. Ajánlat tehető ugy belöldi, mint külföldi származású anyagra.

A szállításra, illetőleg az ajánlatételre vonatkozó részletes feltételeket és módokat magában foglaló, valamint az ajánlatok megtételére szolgáló kötelező „Ajánlati űrlapok” a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél, valamint a kereskedelmi és iparkamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési főosztályánál Budapest, VI. Andrassy-ut 75. III. 55. díjtalanul megszerezhetők. Az ajánlatok legkésőbb 1930 március hó 27-én déli 12 óráig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési főosztályához Budapest, VI. Andrassy-ut 75. III. em. 58., benyújtandók, vagy posta útján küldendők be, a bantpénzek pedig az ajánlatok benyújtását megelőző nap déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál teendők le.

Sod-onykerítések
ágybetétek, Nebaeurnél
Kéttalom-utca 4. Telefon 15-63 sz.

Continental szálloda Budapesten.

VII. Dohány-utca 42-44. Táviratok: Continetalotel.

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 8, 9, 10 pengő,

Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák te efozzal.

Szobák fürdő szobával.

Elsőrangú étterem.

Zene. — Tánc

A mozgó színházak és a rádió igénybevételével lehetne megmenteni a vidéki színészetet

Dr Csűrös Ferenc kulturatanácsnok elkészítette a színházak válságáról a miniszterelnökhöz terjesztendő memorandumot

Debrecen, március 14.
(A D. U. tudósítójától.)

Ismeretes, hogy a vidéki színészet megmentése érdekében dr. Vásáry István polgármester nagyszabású akciót kezdeményezett és elhatározta, hogy Debrecenből az egész országra kiterjedő mozgalmat indít ki. Ezzel a tervvel foglalkozott először a közművelődési bizottság, amely egy szűkebbkörű bizottságra bízta a javaslatok elkészítését. Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok a múlt nap terjesztette a jog- és pénzügyi bizottság elé az általa kidolgozott és a miniszterelnökhöz terjesztendő memorandum szövegét, amelyet egyhangulag fogadott el a bizottság.

A memorandum, illetőleg a miniszterelnökhöz intézendő felirat mindezekelőtt rámutat arra, hogy a magyarországi vidéki színházak évek óta válságban vannak és már alig-alig tudják elkerülni a teljes megsemmisülést. Közel állanak ahhoz, hogy nemzeti kulturánk pótolhatatlan kárára egymásután járják be kapuikat. A memorandum kiemeli, hogy a színházi válságnak, amely egész Európára kiterjed, mélyen gyökerező okai vannak.

A színházak ugyanis két új találmányban igen erős versenytársa támadt. Az egyik találmány a mozgófénykép, a másik a rádió. A színházak közönsége mind nagyobb tömegben pártol át az újfajta szórakozáshoz, egyrészt, mert bizonyos vonatkozásban más és változatosabbat kap, másrészt és különösen, mert olcsóbbak, mint a színház. A két találmány még nem érte el fejlődésének legmagasabb fokát, vonzóerejük állandóan fokozódik s így a helyzet idővel még súlyosabb lesz.

A kivezető utat mi nem a mozi és rádió visszafelkészítésében véljük meg találni, mint ahogy a gőzvasutat sem lehetne visszafelkészíteni a postakösi kedvéért. Arra a gondolatra sem tudunk jutni, hogy hagyjuk sorsára a színházat. A magyar színjátszás sohasem volt pusztán tömegszórakoztató intézmény. Ma sem az. Megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a nemzeti kulturának a múlt században Budapest visszamagyarosításánál is a színházak vittek vezető szerepet. Ma ismét olyan helyzetben vagyunk, hogy le nem mondhatunk arról a nemzetösszeállításról, amely a magyar színjátszás kulturális életünkben jelent. Magyar írók magyar igéi jutnak szóhoz, nyernék súlyt és erőt a szampad deszkáiról határokon innen és túl.

A felirat rámutat arra, hogy a színházak megmentésére nem mutatkozik alkalmasabb más mód, mint hogy a két újabb, erősebb testvér segítségre a legyőngült idősebbnek. A mozgófénykép és rádió maga nagy jövedelméből engedjen át egy részt a színházak felsegítésére. A gyakorlati megoldásnak egyik módja az lenne, ha a színház, mozgó-

kép, rádió főfelügyelete és irányítása a kultuszminiszterium kezében egyesítenék. Azért itt, mert mindhárom intézmény kulturális jellegű.

Közművelődésünkre fel nem mérhető haszon érváznék abból, ha a tömegnevelés e három nevelő eszköze egységes irányítással, céltudatos előrelátással, egymás támogatásával volna a nemzeti művelődési célok szolgálatába állítható.

Ha e megoldás bármi okból nem volna lehetséges s ha a színház a válás- és közoktatásügyi miniszterium és a mozgófénykép a belügyminiszterium irányítása alatt marad, akkor egyedüli megoldásként egy színházsegítő alap létesítése kínálkozik,

Az evangélikus egyház küldöttségének tisztelgése Vásáry polgármesternél

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Csütörtökön délután a debreceni ágostai evangélikus egyház küldöttsége kereste fel dr. Vásáry István polgármestert, a ref. egyház új főgondnokát, aki előtt kifejezte jókívánatait. Raposs Viktor evangélikus lelkész tartott igen szép üdvözlő beszédet.

— Négy száz éves közös öröm és közös fájdalom az, — mondotta, — amely összekapcsol bennünket a testvér református egyházzal. Épp ezért jöttünk, hogy ettől a testvéri érzületől áthatva üdvözöljük Méltóságodat. A legmelegebb szívvel és lélekkel köszönti az erős testvért a gyengébb, de erősebb testvér és kéri, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is terjessze ki feléje atyai gondoskodásának karját, hogy azo-

A Péterfia-utcán elgázolt két kisleányt a villamos

Mindkét gyermek a fején sérült meg, a klinikára szállították őket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Péterfia-utca 13. számú ház közelében 13-án, csütörtökön délután 13 óra 13 perckor majdnem halálos kimenetelű villamos szerencsétlenség történt. A Nagyerdő felé haladó 19. számú villamos elütötte Szentimrei Magda kilenc éves Kérmalom-utca 3. szám alatt lakó és Kovács Kata 9 éves Homok-utca 25. szám alatt lakó kisleányt.

A két harmadik elemista leányka a villamos sín közelében játszadozott az út közepén, mikor a villamos arra rohogott. A kislányok közül Kovács Kata lett figyelmes az erős esengetésre és a vasúti sínen levő pántját Szentimrei Magdát át akarta rántani a járda felé. Czura Ábel villamos vezető már 16 lépésről működésbe hozta a kézi féket, majd mikor látta, hogy a gyerekek nem törődnek a esengetéssel, a légiéket is bekapcsolta s így a villamos koesi

mely alap a vidéki színházak megsegítésére szolgálna s amely alapba a mozi és rádió jövedelmük egy részét, megállapítandó kules szerint, évente befizetnék. Ezzel az eljárási móddal kiegyenlítést nyerne a színházak, a rádió és mozi között mutatkozó egyenlőtlenség. A mozi és rádió akadálytalanul fejlődhetnének a tömegek népszerűségében felfelé vivő útjukon, de a színház sem volna kénytelen reménytelen küzdelmekben elfecsérelni azt az erőt, melyre a nemzeti célok szolgálatában nélkülözhetetlen szükségünk van.

Végül a felirat rámutat arra, hogy a színházak megsegítése terén, épügy, mint a többi városok. Debrecen közönsége is átérzi kötelességét. Ez a támogatás azonban többé nem elegendő. A színházügyi megmentésért újabb erőforrásokot kell nyitni és pedig haladéktalanul, mert a vidéki színészet esődjének veszedelme küszöbön áll.

Debrecen város kéri tehát a miniszterelnököt, hogy ezt az erőforrást nyissa meg és vegye támogatása alá az elárvult magyar színészetet.

Maly Sándor rendőrfogalmazó és dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd vezetésével helyszíni szemlét tartott és erre az időre a villamos forgalmat is leállították a Péterfia-utcán. A megtartott fékpróba eredményeképpen a bizottság megállapította, hogy Czura Ábel koesivályaos gázolásért nem terjeszteli gondatlanság.

A klinikán Maly rendőrfogalmazó kihallgatta a két sérült kisleányt, akik azonban az ijedtség hatása alatt nem tudtak semmiféle felvilágosítást adni a könnyen végzetes és vállalható szerencsétlenségről. A két gyermek állapota nem súlyos, párnap múlva elbocsátják őket a klinikáról.

A délután folyamán a rendőrség tovább folytatták a tanúk kihallgatását és értesítették a szülőket is a balesetről. Szentimrei Magda édesapja csendőrtiszthelyettes, Kovács Kata pedig rokkant tanácsos Homok-utca 25. szám alatt lakik.

Steinfeld István kormányfőtanácsos

A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Steinfeld István debreceni nagybirtokost érdemei elismeréséül kormányfőtanácsossá nevezte ki.

Steinfeld István a debreceni birtokos társadalom egyik igen értékes tagja, aki a közgazdasági és társadalmi életben egyaránt előkelő szerepet játszik. A magas kitüntetés széles körökben keltett örömet és meglepedést.

Villat egyetemi tanár előadása a magyar sajtóról

(A D. U. tudósítójától.)

Dr. Villat besanconi francia egyetemi tanár, a Sorbonne társadalomtudományi fakultásán a múlt óta előadás-ciklust tart Magyarországról. Hazánkban ez önzetlen, igaz barátia, aki egyetemén tanuló magyar ifjak és ott előadó magyarok után szeretettel meg a magyarságot és aki tavaly gróf Apponyi Albert meghívására hozzánk is ellátogatott, már második éve dolgozik és fáradozik azon, hogy a francia ifjúságot, a most felövő generációt a trianoni béke igazságtalanságairól és a magyar ság hatalmas kulturértékeiről meggyőzze.

Most a magyar sajtóról tartott a párisi egyetemen előadást. Ismertette a magyar sajtó neveze tessebb orgánumait, rámutatott arra, hogy az európai sajtóban mily előkelő helyet foglal el a magyar újságírás. Ismertette a trianoni szerződés okozta igazságtalanságokat s annak a magyar sajtó életére való hatását, a gátlakat, melyeket a magyar sajtótermékek elé állítanak az utódállamok. Az előadást nemcsak többszáz francia egyetemi hallgató, hanem sok egyetemi tanár s a francia közélet több kitünősége hallgatta végig. Villat professzornak ez a nyolcadik magyartárgyu előadása a párisi egyetemen. Villat a francia politikai életben is szerepet játszik, most államtitkárnak emlegették s bizonyos, hogy a magyar ügy erős és értékes barátot szerzett benne. Besancon, hová egykor a honfoglaló magyarok „kirándultak”, a franciaországi magyar propaganda egyik vára lett.

„Erzsébet Kiralyné Szálló”
Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám.
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)

60 éve a fővárosi és uri középosztály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az Etlterem és Kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer.

POLGARI ÁRAK.

SZABÓ IMRE, tulajdonos.

HIREK

1930 március 14. (Péntek)

Prot.: Matild, Kath. Matild.
A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Megváltó, Piac-u. 18. — Aranyegyszarva, Kosuth-u. 8. — Muraközy, Piac-u. 72. — Magyar Korondor, Szent Anna-u. 66. — Csokonay, Mester-u. 43. — Arany János, Csapó 66.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban az utóbbi huszonnégy órában inkább a keleti részeken volt csapadék. Legtöbb esett Sátoralja-nál helyen, 14 milliméter. A hőmérséklet maximuma nyugaton csak 3-4 fok Celsius volt. Éjjeli minimuma mindenütt a 0 fok alá süllyedt és mínusz 7 fok Celsius volt.

Budapesten 13-án délben a hőmérséklet 3 fok. Időprognózi s: Inkább derült idő. Nappal kissé enyhébb.

ISTENTISZTELETEK

A római k. templomban: Március 15-én: délelőtt 9 órakor nagymise. — Vasárnap: rendes vasárnap. — Reggel 6 óráig diákmissze. Fél 10 órakor nagymise, utána nagybőjvác Sándor, a készítője. Utolsó után bójtj pró Mátyás.

A görög szertartású istentisztelet

Március 15-én: délelőtt 9 órakor nagymise. — Vasárnap: rendes vasárnap. — Reggel 7 órakor diákmissze, a görög k. katonák részére, 10 órakor nagymise, utána sz. Gyula parochus, szentszéki tanácsos. — Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3 órakor vespere, szentszéki tanácsos.

Az evangélikus istentisztelet

Az evangélikus templomban március 15-én: délelőtt 9 órakor nagymise. — Vasárnap: rendes vasárnap. — Fél 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor leventeistentisztelet.

— Kisgyűlés a városházán és a vármegyén. Debrecen város kisgyűlése ma, pénteken délelőtt 9 órai kezdettel a városháza tanástermében ülést tart, amelynek tárgysorozatán ötvenhat igen fontos és érdekes ügy szerepel. Fél 10 órakor kisgyűlés lesz a vármegyén is, ahelyszíntén igen fontos ügyek kerülnek megtárgyalás alá.

— Soó Rezső dr. egyetemi professzor vetített képek előadása a kollégium dísztermében. Hétfőn, 17-én, délután hat órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam Soó Rezső dr. egyetemi professzor tartja meg A növények érzelmi és társadalmi élete című előadásának az első óráját rajzok bemutatásával és vetített képekkel. Három órai előadásorozatának ezen az első óráján Soó professzor a növények érzéskéségeiről fog szólni. Az előadásra ingyenes tiszteletjegyet bárkinél rendelkezésre bocsát a rendezőbizottság, a díszterem előtti előszobában a tanfolyam pénztáránál.

— Igazolmányos képek leggyorsabban Németgyélt, Szent Anna-utca 61. szám.

Bonyodalmak egy nászajándék óra kisorsolása körül

Különös sikkasztási per a debreceni törvényszék előtt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szentmiklósi József cipész Debreceni-utcai lakos sikasztással vádolva állott esütörtökön délelőtt a debreceni törvényszéken dr Tóth János egyesbíró előtt. Szentmiklósi 1929 nyarán Kokadon lakott, ahol cipészipara volt. A munka azonban nehézen ment, a rossz viszonyok miatt nem kapott megrendeléseket s volt rá esett, hogy felesége és öt gyermeke három-négy napig is kenyér nélkül voltak. A legnagyobb szükségben éltek s kénytelen volt valami módon pénzt keresni. Összetalálkozott Nagy Sándor ottani gazdálkodó családjával s Nagyné és a leánya, Juliska azt mondták neki, hogy sorolja ki 200 pengőért azt az ezüst óráát az arany láncsal együtt, amelyet vőlegényének vettek nászajándékkul. A vőlegényével az eljegyzést felbontották s most nincs szükségük erre az órára.

Szentmiklósi vállalkozott is az óra kisorsolására úgy, hogy a 200 pen-

gőből 60 pengőt kap, hónapok is elmúltak, de a sorsjegyeket nem sikerült eladni. Közben a gazdasági helyzet még rosszabb lett s ő bejött Debrecenbe, hogy itt munka után nézzen. Közben a nála levő óráát a láncsal együtt elzálogosította s kapott érte 28 pengőt. Ezt a családijával együtt felélte. Ellenértékül Nagy Sándornak ingyen javította a eszmájút és Nagy Juliskának pár pengőt is adott. Nagy János ennek ellenére is feljelentette Szentmiklósi Józsefet.

A esütörtöki főtárgyaláson Nagy János azt vallotta, hogy sem ő, sem családja nem kérte Szentmiklósi az óra kisorsolására, hanem erre ő vette rá a leányát. Az ingyen eszmajavítást Szentmiklósi nem ellenértékül, hanem csak egy ajándékba csinálta. Kéri a megbüntetését. A bíróság azonban nem hozott ítéletet, hanem a tárgyalást elnapolta Nagy Julianna tanakénti kihallgatása végett. A legközelebbi főtárgyalás április 10-én lesz.

— Szondy György tanár előadása a Máv. műhelytelep dísztermében. Ma, pénteken délután hat órakor Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam dr Szondy György ref. leánygimnáziumi tanár tartja meg A szervezet és a szervek című előadását. Az előadás díjtalan. A Máv. műhelytelep villamoson igen könnyen megközelíthető. A Kossuth-utca 8 perccel közlekedik a villamos. A villamossal a Máv. feljáró hidig kell menni. Tekintettel arra, hogy az előadások jelentékeny és érdekes részét ezental a Máv. műhelytelepen tartják, a közönség köréből jókívánság folytán a tanfolyam közönsége részére a tanfolyam vezetősége autóbussz közlekedést akar bevezetni. A viteldij tour és retour 50 fillér.

— Ezer pengős lopási ügy a törvényszék előtt. A lopás büntetvével vádolt Kovács Imréné debreceni eszléd bűnügyét tárgyalta a törvényszéken dr Tóth János egyesbíró. A vád szerint Kovács Imréné, aki Hirsch Kálmán bor és sörnyakkereskedőnél volt alkalmazva, mint eszléd egy alkalommal belenyit gazdája kabát zsebébe, amelyben 5000 pengő volt. A hat darab ezresből Kovácsné egyet kilopott s mikor Hirsch a hiányt észrevette, rögtön feljelentést tett a eszlédje ellen. A főtárgyaláson Kovácsné tagadta a lopást s minthogy tanu és bizonyíték nem volt, valamint Hirsch Kálmán nem kívánta a megbüntetését, az ügyész a vádat elejtette.

— Páratlan sikerrel mutatták be Debrecenben a Szent-Teréz-filmel. Tegnap este 6 és 8 órakor mutatták be Debrecenben a Rózsasó c. bájos film-drámát, amely nagyszerű feldolgozásban lizói szt. Teréz életét eleveníti meg. Mindkét alkalommal nagy és lelkes közönség nézte végig a csudálatosan szép, könnyekig megható s pazar felvételben hővelkedő filmet, a Meteor mozgó tágas és ragyogóan tiszta helyisége régen látott már ilyen nagy és színes publikumot. A Rózsasó előtt két kedves egyfelvonásos filmel mutatták be: a Boldogasszony trubadurját és szt. Teréz életét, amelyek mindegyike pompásan beillt az előadás hangulatába. A szt. Teréz filmel ma este 6 és 8 órakor újra bemutatják. A jegyelővétel órcsúsztes tempóban folyik, a tolt ház ma este is biztosítva van. Jegyek egész nap kaphatók a Meteor mozgó épületének udvarán a keresztlépcsőben.

— Könyvtárbizottsági ülés az Iparoskörben. Az Iparoskör könyvtári bizottsága pénteken este nyolc órai kezdettel a kör helyiségében könyvtári bizottság ülést tart a könyvtár átszervezése tárgyában. Tekintettel a szönyegre kerülő fontos és halasztást nem tűrő ügyekre a tagoknak teljes számban való pontos megjelenését kéri a könyvtári bizottság elnöksége.

— Eltemették Balázs Imre rendőrfelügyelőhelyettesét. Csütörtökön délután nagy részvét mellett temették el Balázs Imrét, a tragikus körülmények között meghalt rendőrfelügyelőhelyettesét, akit agyvérzés és szívbénulás ragadt ki családja köréből. A temetésen a rendőrség testületileg képviseltette magát.

— A Magyar Gazdaszövetség alakuló gyűlése Büdöszentmihályon. A büdöszentmihályi gazdakör március 15-én délután 3 órakor tartja a Magyar Gazdaszövetség helyi csoportjának szervezkedő gyűlését. A gyűlést Kálmán Géza, a Gazdakör elnöke nyitja meg. Bevezető beszédet mond Szomjas Gusztáv ny. főispán v. nemzetgy. képviselő, Gazdaszövetség ig. tagja. Határozati javaslatot előterjeszt Kis J. Sándor kisgazda. A gyűlést társasvevőse követi.

— Két hónapi fogházra ítélték egy tolvaj leányt. Sötét Nagy Zsuzsanna hajdunánási 21 éves leányt azzal vádolta a királyi ügyészség, hogy ez év januárjában Hajdunánáson Glüchlich Ignácétól, Klein Kálmánétól és az ottani Schwarzféle bodegából női felhőneműeket, fűszerárakat, esokoládét, cukorkát és egy pár cipőt ellopott. Dr Tóth János törvényszékí bíró tárgyalta esütörtökön a bűnügyet. Kérdéseire S. Nagy Zsuzsanna elmondotta, hogy csavargásért már büntetve volt és öt évet töltött a javítóintézetben. A vádiratban leírt lopásokat töredelmesen beismerete úgy, hogy a sértettek kihallgatására nem is került sor. A törvényszék S. Nagy Zsuzsannát többrendbeli lopás és közveszélyes munkakerülés miatt az enyhítő körülmények figyelembevételével kéthónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Cégtáblát, szobát és butort olcsón fest Szathmáry, Széchenyi-utca 6. szám.

A BŐJTI SZÉL

Ugy hozzá tartozik a tavasz váró időhöz, mint a bójti fájdalmas templomi ének, a tompa lila gyász. Metsző és kegyetlen, a tél utócsapatainak elvonulása. Nyomában meg jelenik a márciusi hó, ez a csupa víz; se eső, se jég, se meleg, se hideg csapadék.

A bójti szél átmenet és változás. Olyan áthatatlan, olyan rohamokban jön, mint minden változás. Orgonáló rohamai behallatszanak a hálószobába, föltpik az ablakot, jiesztő, nyugtalanító vad kavargássá teszi a világot. Mégis vártuk már és csalódtunk volna, ha elmarad, mert az a rendetlenség, amit előidézt, voltaképpen nem más, mint a tél hurcolkodása. Elindult a tél kocsija, a bójti szél a nyomában támadt légvonat és ugylátszik, hogy az összecsomagolt hózsákok némelyike kibomlott a nagy sietségben, ezért esik a tavaszi levegőben a tél hó, a márciusi hó. Jó jel ez mégis, mert ugylátszik a télnek sietnie kellett a költözéssel, ezt fűtyüli a bójti szél is, minél dühösebben fúj, annál jobban.

— Az osztályorsjáték mai húzása. Az osztályorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyremények jutottak ki: 200.000 pengőt nyert: 39278; 1000 pengőt nyert: 32333, 3000 pengőt nyertek: 1006 64297, 2000 pengőt nyert: 5591, 1000 pengőt nyertek: 179551 18776 59431 72763 73505 79249, 800 pengőt nyertek: 20393 23753 28075 42624 47556 66542 72253 81562 7292. Ezenfelül 600 pengőt nyert 27 szám, 300 pengőt nyert 68 szám, 150 pengőt nyert 1375 szám. A húzás folytatása f. hó 14-én reggel fél 9 órakor lesz.

A Nyírség Mezőgazdasági és Ipari R. T.

nagybulykai kertészete feloszlík s a meglévő 1-2-3-4 éves legkülönbözőbb fajtájú

gyümölcsfa cseméék, továbbá vadalyok, díszbokrok, cserjék, élővirágok, a legváltozósabb színárnyalatu pompás teljes orgonák, 3 éves kanadai nyárfák a legolcsóbb áron kiárusítanak.

Posta és vasutállomás

Ujfehértó.

Nyiregyházáról rendszeres autóbusszjárat. Érdeklődők elé levélbeli értesítésre nagybulykai intézőségünk az állomásra kocsit küld

Horthy-ünnep a MANSz. dísztermében

(A D. U. tudósítójától.)

A MANSz debreceni fiókja tegnap este Széchenyi-utcai történelmi emlektü dísztermében fényesen sikerült taggyűlést tartott. Ennek első része Horthy-ünnep volt, melynek keretében a MANSz „Erzsébet” vegyeskara énekelt igen kedvesen és művészi érzékkel. Csösz László kar-nagy vezetője alatt. Ünnepi beszédet Uray Sándor ref. lelkész, a MANSz igazgatója mondott. A hallgatók lelki szeméi elé vázolta a Kormányzó magas ívelésű pályafutását és történelmi értékű gyémánt-jellemét. A hallgatókat arra buzdította, hogy aranykapocsnak tekintsek a Kormányzó személyét s körülötte minden nagy-nyar fogjon kezét.

A taggyűlés folyamán Ollinger Béla né elnöknő kimerítő előterjesztéseket tett a MANSz életéről. Indítványára elhatározta a MANSz, hogy testületileg belép a Társadalmi Egyesülések Szövetségébe. Végül elnöknő felhívta a tagokat, hogy a világháború újú hőseiről szolgáltatott adatokat, amelyekről a MANSz-központ gyűjteményt öhajit kibocsátani könyvformában. Az elnökség eme kérését ezután is tolmácsoljuk.

A MANSz debreceni fiókja szokásos évi közgyűlést ez évben igen ünnepélyes formában és széles keret között öhajítia megtartani. Reményes van rá, hogy Tormay Cecile országos elnöknő is résztvesz a közgyűlésen és ott előadást fog tartani. Az „Erzsébet” vegyeskar a közgyűléssel kapcsolatban öhajítia megrendezni nagyszabású zászlószentelési ünnepélyt.

A közgyűlés és zászlószentelés idejét a tegnapi taggyűlés május hó végére vagy június hó legeleire tervezi.

A Magyar Cserkészszövetség IX. kerületének közgyűlése. Vasárnap, március 16-án lesz a Magyar Cserkészszövetség IX. (debreceni) kerületének évi közgyűlése a város-háza közgyűlési termében. A 11 óra-kor tartandó közgyűlést reggel 9 órakor kezdődő tisztgyűlés előzi meg, melyen a ker. összes tisztje résztvesz. A közgyűlésen a központ részéről dr. Temesi Győző, dr. Zsembery Gyula orsz. társelnökök, vitéz Faragó Ede orsz. vezető- és ellenőrtiszt, Sztrilich Pál orsz. vezetőtiszt, vesznek részt. A közgyűlést díszbehéd követi, azután pedig tiszti- és segédtiszti vizsga lesz.

Könyvújdságok: Milotai István: A függetlenség árnyékában. Seeckt: Egy katona gondolatai. Szabó Mária: Sorsok és akarások. Ehrenburg: Moszkvai sikátor. Szurányi: Csodavárók, Wren: Pokol a Saharában. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésben. Telefon: 612.

Mézeskalácskészítómesterek ügvelmébe. A debreceni Ipartestület mézeskalácskészítő szakosztálya március 15-én délután 5 órakor tartja tisztgyűlést az Ipartestületben. Tárgy: előjárásági rendes és pótagyűlés. Tekintettel az ülés rendkívül fontos voltára, a tagok teljes-számú és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége.

Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkóvits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

Családi pofon-záporba fult egy kincses-hegyi tanyán a tengeri-osztozkodás

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Faragó Sándor debreceni gazdálkodó családjában hosszú idő óta súlyosabb természetű egyenetlenkedések voltak, amelyek később teljes szétválásra vezettek. Faragó vejei és rokonai — állítólag az öreg Faragóné miatt — ellidegültek feleségüktől, de Faragóné lányai sem igen szívelhették az anyjukat. Ez a családi viszálykodás 1928 októberében érte el a tetőpontját.

Faragónak a Kincseshegy környékén volt felesben bérelt földje. Októberben a tengeritermés szétosztására került a sor, amikor is megjelentek az osztozkodáson a Faragó-család tagjai és többen a napszámosok közül is. Az osztozkodás délután kezdődött, de este 10 óráig tartott a közbejött események miatt. Ugyanis Faragó Sándorné semmiképpen sem engedte, hogy az ő részéből veje, Gellér Imre és felesége a legkisebb mennyiséget is elvigye magának. Emiatt heves szóváltás fűzött köztük, végül is Faragó Sándor odament a feleségéhez és ledobta őt a tengeri esomóra. Erre ezután a lányai is vérszemmet kaptak és anyjukat félórán keresztül polozták és karmolták s a verekedésbe beleszólt Faragóné férje is, aki két hatalmas pofont adott a feleségének.

Óriási kavardás támadt a következő percekben. A család tagjai és a rokonság egymás hátán igyekeztek maguknak igazat szerezni súlyos ütlegelések árán. A végén letépték Gellér Imrét is, akit Horváth András alaposan helybenhagyott. Faragó Sándor — mint a tegnapi főtárgyaláson elmondotta —

— A nyugdíjas vasutasok gyűlése. Az államasuti alkalmazottak országos szövetsége keretébe tartozó nyugdíjasok és nyugbérések országos taggyűlése március hó 16-án délután 3 órakor Debrecenben, a város-háza nagytanácstermében fog tartatni. Erre az országos taggyűlésre az államasuti alkalmazottak debreceni nyugdíjas szakosportjának tagjai tisztelettel meghívjuk. Öv nyugdíjasok és nyugbérések is, akik nem „KANSz” tagok a részükre kijelölendő padokban szívesen láttnak.

Rádiósok ügyelmébe! Rádiószakkönyvek, operaismertető, operaszövegek, rádiószaklapok, rádió hallott zeneművek állandóanraktáron vannak a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2-96.

A poznaui (poseni) mintavásár. A folyó évi poznaui (poseni) nemzetközi árumintavásárt április 27-étől május 4-éig terjedő időközben fogják megtartani.

Elfogták a tolvaj eselédleányt. A debreceni rendőrség pár nappal nyoma után tegnap elfogta Szabó Lidia debreceni eselédleányt, aki Weiszkrón József debreceni nagykereskedő Péterfia-utca 19. szám alatti lakásából több száz pengő értékű ruhaneműt lopott el. A tolvaj eselédleányt át adják az ügyészségnek.

Diákok! Márciusi jelvények 10 fillérért. Nemzetiszini zászlók. Amatőr felvételek lekiismeretes kidolgozása. 6x9 napfény-, gázfénykép 30 fillér, 9x12 napfény-, gázfénykép 60 fillér. Springer papír- és fotoszaküzletében.

Gellérrel állott szemben, aki vasvillával támadt rá. Ezt azonban a tanuk valamennyien megakaszták, akik azt adták elő, hogy Gellérre támadt az egész had, akit letéptek a földre és ütlegeltek.

A verekedés persze éktelen lár-mával járt, úgy hogy Kovács Lajos mezőőr sietett a szorongatott helyzetben levők segítségére. Hossza időbe került, amíg a feldühödött embereket és asszonyokat sikerült lecsendesítenie és az ütésre emelt vasvillát erőszakkal vette ki Horváth András kezéből.

Faragó Sándorné, aki a férje, leányai és vejei véresre vertek és karmoltak, feljelentést tett ellenük és dr. Tóth János törvényszéki egyes bíró esütörtökön délelőtt tartotta meg a bünygyben a főtárgyalást. A vádlottak, akiket az ügyészség súlyos, illetőleg könnyű testi sértés vétségével vádolt a következők voltak: Horváth Andrásné, Gellér Imréné, Faragó Sándor, Horváth András, Bíró Ferenc és Gellér Imre.

Mint hogy Gellér Imre ellen semmi bizonyíték nem merült fel, az ügyész ellene a vádat elvitette, majd dr. Tóth János egyes bíró kihirdette az ítéletet. A törvényszék bünynek mondotta ki Horváth Andrásné és Gellér Imréné, akik az anyjukat verték meg, továbbá Faragó Sándor és Horváth András, testi sértés vétségében és ezért Horváthné és Gellérné 40-40, Faragót 100, Horváth András pedig 60 pengő pénzbüntetésre ítélte. Bíró Ferencet felmentették. Az ítélet ellen az elítéltek felebbezték, míg az ügyész tudomásul vette azt.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Kardoss Géza jubileuma

Már csak egy pár nap választ el a Kardoss Géza 10 esztendő színigazgatói jubileuma alkalmából rendezendő ünnepi díszelőadások megkezdésétől. Március 17-én, hétfőn van az első díszelőadás, mikor is Verdi Troubadour című operája kerül színpadra a már ismertetett szereposztásban K. Voith Ilonka, Timar Ilka, Torma Gusztó, Krompachy István vendégfellépésével. Manrico-t ez alkalommal éneklő először Szücs László, a közkedvelt tenorista. A második este Bánk Bán szerepel a műsoron Katona József 100 éves évfordulója alkalmából. — Szerdán Faust című Gounod opera esodálatos melodáiban gyönyörködhetik a közönség, mikor a pesti Operaszínpad büszkesége, Kovács Dezső éneklő Mephisto szerepét. A címszerep a debreceniek régi ismerőse, Somló József szárnyaló tenorján esendül fel, kinek partnere Margareta szerepében a Magy. Kir. Operaház új drámai szoprán-prímadonnája Medák Sári lesz. Medák Sárít éppen Margareta szerepében hallotta Radnai, az Operaház igazgatója és lett sikeres bemutatkozás után a Magy. Kir. Operaház igen értékes és sokat foglalkoztatott művésznője. A hétfői Troubadour és a Bánk Bán A), illetve B) bérletben rendes helyárak mellett kerül színpadra, a Faust bérletbenben mérsékelt helyárakkal kerül bemutatásra. A Faust szerdai előadására a legdrágább hely mind-össze 4. — pengő, mert az igazga-

tóság számolt a nehezebb viszonyokkal és éppen a jubileummal kapcsolatban minden színházlátogatónak lehetővé akarja tenni az ünnepi díszelőadások megtekintését.

HETI MŰSOR:

Március 13-án, csütörtökön este 8 órakor: **Małyka** színésznő szeretne lenni. D) bérlet.
Március 14-én, Péntek este 8 órakor: **Miss Amerika**. Tisztviselő-est, 50 százalékos kedvezmény.
Március 15-én, szombat d. u. fél 4 órakor: **Szökik az asszony**. Harmadcszor. Mérsékelt helyárak.
Március 15-én, szombat este 8 órakor: **Tüzek az éjszakában**.
Március 16-án, vasárnap d. u. fél 4 órakor: **Diákszerelem**. Mérsékelt helyárak.
Március 16-án, vasárnap este 8 órakor: **János vitéz**.

A színházi iroda jelentése:
Ma este 50%-os tisztviselőest!

Miss Amerika

A kedvezményes utalványok a titkári irodában válthatók.

Holnap, március hó 15-én délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal e szezonban harmincadszor a nagy-sikerű operett:

Szökik az asszony

Este 8 órakor nagy ünnepi díszelőadás:

I. Add a kezéd testvér. Ünnepi költemény, Irta és előadja: Benke Tibor.
II. Földes Imre irredenta drámája

Tüzek az éjszakában

Kardos Géza fellépésével.

Vasárnap, március hó 16-án délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal az idei szezon legnagyobb sikerű jazz-operettje:

Diákszerelem

Vasárnap este 8 órakor e szezonban először a legjobb magyar daljáték, Kacsóh Pongrac gyönyörű megzenésítésében:

János vitéz

Március 17-től, hétfőtől kezdve szombatiig, március 22-ig Kardoss Géza 10 esztendő debreceni igazgatói működésének alkalmából rendezendő jubileumi hét.

Ünnepi előadásaink műsora:

Március 17. Troubadour (opera) A) bérlet. Rendes helyárak.
Március 18. Bánk Bán. B) bérlet. Rendes helyárak.
Március 19. Faust (opera). Bérlet-szünet. Operai helyárak.
Március 20. Piros bugyelláris. D) bérlet. Rendes helyárak.
Március 21. Oedipus király. C) bérlet. Rendes helyárak.
Március 22. Süt a nap. Bérlet-szünet. Emelt helyárak.

A jubileumi díszelőadásokra jegyek már a mai naptól kezdve válthatók.

Kerítés fonatok, kertí szer-szalmok, drótok, drótszgek, tűzhelyek alpacca evőszközök legolcsóbban

Nagy vasúzetében

Csapó 77. kanyarsárok.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor teljes hangos műsor

1. **IGY ÉL A YENKI-BOY**
(Hangos rajz-burleszk)
2. **VAD ORCHIDEÁK.**
A Metró 12 felv. hangos drámája, a főszerepekben: Greta Garbo, Lewis Stone, Niels Asther

Műsor délután 11 órától, délután előadás kezdete előtt egy órával.

APOLLO-MOZGO

Előadások ma: fél 7 és fél 9 órakor

Kezdődik az élet (A Szajna partján)

Főszereplők: Leopold Kravet, Igo Sym, Helen Steel, és Corry Bell. Megelőzi:

Ketten egy asszonyért (Szinnyő vagy feleség)
Főszerepben: Viola Dana.

VIGSZINHÁZ-MOZGO

Előadások ma: fél 7 és fél 9 órakor

A FAKIR (A tulvilági hírnök)

Főszereplők: Jacqueline Logan, Warner Oland és Charles E. Delaney. Megelőzi:

A Moszkvai kém (A cárnő kegyence)

Liane Haid, Fritz Kortner és Eszterhazy Agnes el

METEORBAN

Szombaton és vas nap:

HADAK UTJA

Történelmi dráma 9 felvonásban Olga Csehova és Hans Adalbert v. Schlettow főszereplésével. Megelőzi:

Putykaháboru és Ham r egy völgyényt bohózat.

Előadások szombaton: 5, 7 és 9 óra - kor, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Március 14-én. Görgöteg. Hosszube-tény. Somogyiád (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Budapest.

Március 15-én. Állatvásár: Hódmező-vásárhely. Sertésvásár: Kiskunfélegyháza. Kirakodóvásár: Budapest.

Március 16-án. Kiskunfélegyháza (sertésvásár nincs). Kisujszállás. Állatvásár: Hódmezővásárhely. Ló- és kirakodó vásár: Budapest.

Március 17-én. Ape (sertésvásár nincs), Bataaszék, Esztergom, Fertő szentmiklós, Izsák, Jászfényszaru, Kisvárd, Kunbaja, Mátészalka, Mezőkövesd, Mohács, Nagyigmánd, Nagyoroszi, Nagybánya (sertésvásár nincs), Perkáta, Polgárdi, Sárkánytúr, Siklós, Somlóvásárhely (sertésvásár nincs), Szenna (sertésvásár nincs), Szentdienes, Szentgotthárd (lővásár nincs), Tarcsl, Vasvár (sertésvásár nincs). Kirakodó-vásár: Hódmezővásárhely, Mosonszent-janos, Tatabánya. Állatvásár: Kalocsa, Martonvásár, Salgótarján. Ló- és kirakodóvásár: Budapest. Sertés- és kirakodóvásár: Hódmezővásárhely, Kalocsa, Martonvásár, Budapest. Ló- és marha-vásár: Zirc.

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly,
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

A minden-napi Kenyerünket . . .

a lelkiismeretlen tőzsérek spekuláció tárgyává tették. A kenyeret adó búzával ma tág lelkiismeretű emberek hazárd játékokat játszanak. Azt mondhatnám pedig, hogy a búzaár alakulása nemzetgazdasági életünk homlokterében áll. A búzaár alakulását ma figyelemmel kíséri nemcsak a gazda, hanem Csonkalaházánk minden rendi- és rangi lakója. A jelenlegi mezőgazdasági üzemi rendszerünk mellett a búza mezőgazdasági termelésünk tengelye és így a búzatermés mennyisége és minősége, valamint ár alakulása döntő tényező: érthető tehát az az érdeklődés, amivel az egész magyar társadalom a búzatermelés körül mozgó jelenségeket figyelemmel kíséri.

Ha a búza ára emelkedik, emelkedik a gazda — az ország anyagi jóléte. Azonban minden igaz magyar embernek ököbe szorul a keze, ha a magyar gabonátözsde, a magyar búzával, a magyar gazda veríték öntözte termelvényével: az ország jólétével szorosan összefüggő termelvényekkel folytatott lelkiismeretlen játékok figyelemmel kíséri.

Igen természetesen igyekeznek a búza alacsony árát, illetve azokat az okokat, amelyek ezt előidézik megmagyarázni és a nem lelkiismeretlen spekulációknak, hanem más tényezőknél tulajdonítani a búza piac katasztrófális helyzetét.

A búza alacsony árát általában a következő tényezőkkel szokták indokolni: a nagy átmeneti készletekkel, az import államok kenyérpolitikájával és azzal, hogy az idei búzatermelés az európai államokban igen jól sikerült. Vegyük sorra ezeket a kifogásokat, hogy lássuk, mennyire felelnek meg a tényeknek.

Megállapíthatjuk, hogy az annyira hangoztatott „nagy átmeneti készletek” egyszerűen nem léteznek. Az 1928. évben hatvanmillió mázsa volt az áthozat, az elmúlt kampány végén pedig 97 millió mázsa. Ezek szerint 37 millió mázsaival nagyobb volt az átmeneti készlet az 1928. événél. A jelenlegi kampányban 40 millió métermáza az átmeneti „felesleg”: ha tehát az előbbi évi 97 millió métermáza „maradék” nem törte le az árat, akkor annál kevésbbé lehet a jelenlegi 40 millió métermáza átmeneti feleslegét a mostani ársuhanás okául feltüntetni. Meg kell jegyez-nem azt is, hogy a jelenlegi átmeneti készletek viszont olyanok tulajdonában vannak, akiknek nem érdekük, hogy készleteiket meggon-dolatlanul piacra dobják.

A másik érv: import államok jelenlegi kenyérpolitikája. Tagadhatatlan, hogy a legnagyobb európai importállamok, mint pl. Német-, Francia- és Olaszország olyan jóléti kényszert, illetőleg magas importvámokat léptettek életbe, amelyek miatt az exportálás megnehezült. Az előbb említett államok importszükségletét azonban csak kb. 20 millió mázsával csökkent.

Az annyira hangoztatott európai búzatermelés tagadhatatlan jól sikerült, azonban ezáltal nem csökkent az importszükséglet, amellyben az idei európai terméstelebbel csak 20 millió métermáza. Az európai búza-import szükséglet évi 150 millió métermáza, tehát még így is 130 millió métermáza búzát kell a ten-

gerentúrlól Európába hozni. A búzapiacot tehát nem azok az okok tették tönkre, amelyekre mint előidéző okokra, főleg gabonakereskedelmi érdekeltségek hivatkozni szoktak. A búzapiacot a lelketlen spekuláció tette és teszi tönkre.

Az az állandó diszparitás, ami az európai, közelebről a budapesti és a tengerentúli államok határidős árai között fennállott, olyan ész-nélküli spekulációt idézett elő a gabona- elsősorban a búzapiacban, amilyenre még nem volt példa. Különösen kimélyült ez a kiméletlen spekuláció Hazánkban, ahol a gazdák egyrészt anyagi okok miatt jobban ki voltak szolgáltatva, mint pl. valamennyire beszervezett amerikai termelő.

A magyar búza ma is a legolcsóbb a világ összes búzáj között, annak dacára, hogy minőség tekintetében az első helyen áll.

A magyar búza áringadozásai közgazdasági életünk ingadozását jelenti: kormányhatalmi beavatkozás szükséges, hogy a búza árának annyira várt és óhajtott stabilizációja bekövetkezzen, mert közgazdasági életünk nem bír ki olyan kilengéseket, mint amilyen a búzapiac jelenlegi árkiakulásánál tapasztalható.

Itt az ideje annak, hogy megakadályozzuk azt a lelketlen játékot, ami a budapesti szabadságtéri „já-fékkaszinóban” folyik, közgazdasági életünk legfontosabb tényezőjével, a magyar gazda verítékes munkájának gyümölesével: a mindennapi Kenyerünkkel.

KEDVEZMÉNYES ÁRU NEMESÍTETT TENGERI VETŐMAGAKCIÓ

A Földművelésügyi Kormányzat a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által kezdeményezett árú nemesített Fleischmann-féle tengeri vetőmag kiosztását engedélyezte. — a 100 kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodók részére. A vetőmagban részesülő a magért csupán a budapesti tőzsdei középárat és a szállításhoz használt zsákokért darabonként 220 pengőt tartoznak fizetni, mert a vasúti szállítási költséget és a vetőmag nemesítői felárat a miniszteri tárcsa viseli.

Ez akcióval kapcsolatos mindenemű kérdésben bővebb felvilágosítással szolgál a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

BAROMFÉLÉS TOJÁSPIAC

Az utóbbi napokban a baromfi kínálat az egész országban csökkent. Ennek megfelelően az árak megszilárdultak és több vidéki városban áremelkedés keletkezett. A csirkeárak általában 2.10 pengőre emelkedtek. Külföldön is, így főleg Bécsben a magyar és lengyel kínálat csökkenése következtében az árak kissé javultak.

Tojásban állandóan nagy a kínálat, azonban a kereskedelem megkezdte konzerv célokra való sűsítését és így az árak átlag 1 fillérrel emelkedtek. A termelőknél 6-7 fillért fizetnek darabonként.

A zürichi devizaárfolyamok.

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárás): Budapest 90.32 és fél (90.32 és fél), Berlin 123.30 (123.30), Newyork 516.90 (516.95), London 2513 (2515), ut 2.)

Páris 20.22 és egynegyed (20.22 és fél), Milano 27.07 (27.06 és fél), Prága 15.31 (15.31), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed), Bukarest 3.07 és háromnegyed (3.07 és háromnegyed) Pécs 72.77 (72.77), Amsterdam 297.90 (297.87).

Valuta- és ércárfolyamok.

A valutaárak a következők: Egy angol font 27.79—27.88, száz cseh korona 16.88—16.98, száz dinár 9.96—10.04, száz dollár 569.30—571.30, száz francia frank 22.35—22.65, száz lengyel zloty 63.95—64.25, száz lei 3.37—3.41, száz hollandi forint 229—230, száz líra 29.95—30.25, száz német márká 136.20—136.80, száz osztrák schilling 80.37—80.77, száz svájci frank 110.40—110.90 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkettes aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronás 0.30—0.32, a forintosat 0.90—0.94 az ötkoronást 1.72—1.74 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A csütörtöki gabonapiacra a külföldi gabonapiacokról érkezett kedvezőtlen jelentések miatt a forgalom rendkívül vontatottan indult. A spekuláció tartózkodott az ületől, mert most már attól tart, hogy az erőlyes pendulabolyok hamarosan napvilágot látnak. A határidőpiacon a tőzsdei előjárások egy-két névleges árfolyam fordult elő, a készárfolyam pedig az egyéb származású búzát 19.45—20.50 pengőre értékeltek fajtszám szerint.

A liszt- és őrlémény piacon a malomok új lisztárai a következők: Buzaliszt duplanullás 40.90—41.10, nullás 40.50—40.70, kettes 38.50—38.70, négyes 34.10—34.70, hatos 24.10—24.35, nyolcas 11.20—11.60, rozliszt nullás 30.10, egyes 21.60 pengő másszámú.

A lisztárak újabb mekkébe emelkedésére hozta meg a kenyér előszobáját. A pékek arra hivatkoznak, hogy most még mindig a régebbi drágább lisztből sütöttek kenyeret, a mostani olcsóbb lisztárakat pedig nem lehet irányadóknak tekinteni, mert ha a búza ára javul, a malomok azonnal felemelik lisztárakat.

BUDAPESTI ÁLLATVÁSÁROK

A mai vágómarhavásárra felhajtottak 1073 darab vágómarhát. Ökör legjobb minőségű 96—112, kivételesen 120—125, középminőségű 74—92, gyengébb 56—72, bika legjobb 92—100, közép 80—90, gyengébb 68—78, tehén legjobb minőségű 88—104, kivételesen 108—110, közép 82—86, gyengébb 48—60, bivaly 46—64, növendékmarha 64—84, csontozható marha 26—48 fillér. A lamblia irányzat mellett az árak változatlanok.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2400 darab sertést, cladtak elősúlyban kg-ként könnyű sertést 144—154, középsőt 154—162, nehéz sertést 162—170 fillérrel.

A vásár irányzata élénk volt.

Elektromos szerelőipari tanfolyam I. rész nyílik március 17-én a debreceni m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskolában.

A tanfolyam az elektromos eszög, lázi telefon és jelezberendezések elméletével, szerkesztéssel foglalkozik. Felvehető: 1. akik az elektromos előkészítő tanfolyamot végezték; 2. akik dinamogépezési tanfolyamot végeztek és egy évi fémipari gyakorlatuk van; 3. akik elektromos szakiskolát végeztek. A tanfolyam tartama 6 hét. Tanítás az esti órákban. Tandíj 35.30 P, vizsgadíj 11.20 P. A tanfolyam sikeres elvégzése munkakönyv váltására jogosít. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás az iskola igazgatójánál (Széchenyi-ut 2.)

RADIO

Mit hallgassunk Budapestról? Budapest. D. e. 9.15: A m. kir. 1. honvédegyalgezeri zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricssy Richárd. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizátsjelentés. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házi quartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizátsjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyambírek. 4: Kortsák Jenő novellái: 1. Teardzsák. 2. Felhívás keringőre. Felolvassa: Harcsányi Gizli. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizátsjelentés, hírek. 5: Meister Ferenc dr. előadása: „Kossuth Lajos farkaskalandja”. 5.30: A Fejes szalonzenekar hangversenye. 6.40: Jónás Károly felolvasása: „Beóthy Zsolt látogatása Kossuth Lajosnál”. 7: Békffy László vidám estje. Közreműködik: Jankovich Magda, Anday Béla, László Miklós és Sipos Ernő. Konferral: Békffy L. S: A Melles magyar vonós négyes hangversenye. Közreműködik: Dehnányi Ernő dr. — Utána, körülbelül 9.30: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Gramofonhangverseny.

KÜLFÖLD

Bécs. D. e. 11: Szórakoztató hangverseny. D. u. 4.30: Zongorahangverseny. 8: Csajkovszki: Anyegin. Operaelőadás közvetítése. Berlin. D. u. 4.30: Népszerű hangverseny Königsbergből. 8.18: Az utca zenéje. 9.10: Költemények. 10.30: Kártyajátékok. Utána fuvózene. Boroszló. D. u. 4.30: Népszerű zene. 7: Gramofonzene. 8: Közvetítés Berlinből. 9.50: Fuvolahangverseny. Majna-Frankfurt. D. u. 4: Hangverseny Stuttgartból. 8: Filharmóniai hangverseny. 9.150: Rádióklub. 10.15: Bax szimfónia Londonból. Utána gramofonzene. Prága. D. u. 4.30: Hangverseny. 7: Weber: Oberon. Operaelőadás. 10.20: Kamarazene. Róma. D. u. 5.15: Hangverseny. 9.02: Kálmán Imre: Tatárjárás. Operaelőadás. London. D. u. 6.15: Táncczene. 7.40: Rádióklub. 9: Filharmóniai hangverseny. 11.30: Táncczene. 9.139—1930. II.

HIRDETMÉNY

Értesítem a gazdaközönséget, hogy a juhok legeltetése a Hortobágyon f. évi március hó 20-án kezdődik. Hajtócédula folyó évi március hó 15-től kezdve a városi számvétségűnél a hivatalos órák alatt váltható. A sertések, lovak és szarvasmarhák kihajtási idejét később fogom megállapítani. Debrecen, 1930. évi március hó 12. Polgármester.

A m. kir. állami rendőrség debreceni kerületének főkapitánya. Szám: 1594—1930. köz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A m. kir. állami rendőrség debreceni ker. főkapitányának központi anyagraktárából kiadott nagyobb mennyiségű ruházati és felszerelési cikkek 1930. évi március hó 24-én d. e. 11 órakor Debrecenben a Kossuth utca 20. szám alatt lévő raktárban — nyilvánosan — árverésen eladottnak. — A részletes feltételek a hivatalos órák alatt a rendőrpalota II. e. 71. sz. szobájában megkérthetők. Debrecen, 1930 március hó 8. Dr. Ghyezy Tihamér sk. kerületi főkapitány.

HIRDETMÉNY

Felhívom mindazok a lótarló gazdákat, akik kancáikat a hortobágyi tájra ménesbe oltatják felvétetni, hogy folyó évi március hó 20-án reggel 8 órakor a baromvásártéri mázsház elé vezessék kancáikat egy éves kancacsikóikkal együtt, annál is inkább, mivel a fenti napon elő nem vezetett kancák a tájra ménesbe fel nem vétetnek. Debrecen, 1930 március 14. Városgazdai hivatal.

8092—8344—1930. VI.

HIRDETMÉNY

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 84.100—928. IV. B. F. M. számú rendelet 1. §-ában és a 30.781—930. V. számú leiratóban Debrecen város területén levő összes, egy a köztenyészésre szánt, mint a köztenyészésre nem szánt mének és az egy éven felüli ménécsikók megvizsgálását rendelte el.

Ezeknek a ménécsikók megvizsgálását a 84.100—928. IV. B. F. M. számú rendelet 1. §-a alapján folyó évi március hó 21-én d. e. 9 órára tűztem ki, a vizsgálat helyéül pedig a m. kir. mentelep laktanyának déli részén a balmazújvárosi ut mellett elterülő térséget jelölöm ki.

Felhívom mindazokat, akiknek tulajdonában vagy birtokában köztenyészésre szánt, vagy nem szánt mének és egy éven felüli ménécsikók vannak, hogy azokat a fent kitűzött időre és helyre — a ménévizsgáló bizottság által kitűzött megvizsgálás céljából — annál is inkább vezessék elő, mert aki ennek a felhívásnak nem tesz eleget, — 84.100—928. B. F. M. számú rendelet 3-ik §-ának 1. pontjában előírt rendkívüli vizsgálatot felmerülő összes költségét viselni tartozik, ezenkívül pedig az 1927:XXV. t.-c. 6 §-a szerint, — amennyiben csökkenése súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, — kihágást követ el és a hivatkozott §-a pontja alapján 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Debrecen, 1930 március 12. Dr. Vásáry István sk. polgármester.

HIRDETMÉNY

Közgazdasági szempontból fontos, hogy a belfogyasztás a prém szükségletét a lehetőség szerint tulnyomó százalékban hazai származású prémbőrökkel fedezze. A juhprém borbort nemeseítő ipar eddig is már nagy haladást mutat ezen a téren és a juhprém borbortól készült utánzet nemcsak prémek behozatala már is részben csökkent.

Sajnos a juhtenyésztőknek a juhok és bárányok megjelölésénél követett nem helyes eljárása folytán a nyersanyag 30 százaléka veszendőbe megy. A megjelölésnél jelenleg tulnyomórészt használatos mód: a bárányok égetése a juhoknak kátránnyal vagy olajfestékkel való megjelölése. Az égetésnél az égetett helyen a gyapjú nem nő ki, míg az olajfestékkel vagy kátránnyal festett gyapjú erősen csomósodik, összeragad és ki nem mosható, ez a körülmény a nyersanyag értékének tetemes csökkenését idézi elő.

Amidőn a m. kir. földművelésügyi miniszter ur 93.929—929. IV. számú rendelete alapján ezekre a közgazdasági szempontból hátrányos következményekre a juhtartó gazdák figyelmét felhívom: egyben közlöm, hogy az országos m. kir. gyapjúminősítő intézet többszörösen kipróbálta és a jelzett eljárás teljesen megfelelőnek találta az „Ovillá”-nak nevezett jelzőfestéket. Debrecen, 1930 február 5. Dr. Vásáry István sk. polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vasárnap botokkal meglátogatásnak — Újleti hirdetésnek más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

„35” éves elgigére levél van, kérem átvenni kiadóhivatalban.

Séta

Partnőmnek intelligens német nőt keresek, kívül szabad estétmet kellelencsen eltölthetném. Levelet „Frühling” jelgére Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek.

20—40 év

közötti özvegy vagy elvált hölgy ismeretséget keresi szórakozás céljából egy 22 éves intelligens jó megjelenésű fiatalember. Levelet fényképpel együtt „Tavaszi” jelgére a „Debreceni Ujság” kiadóhivatala továbbítja. 1448

KIADÓ LAKAS

Kiadó egy különbejárati csinosan butorozott szoba egy-két személynek. — Kossuth u. 26. Baloldal. 811

Kiadó felébe vagy bérbe 8 hold föld, egy üzlethelyiség a csón. Széchenyi utca 56. szám. 823

Kettő utcai parkettes szoba előszobával, konyha stb. — Ljádó, Konrádné, Simonffy u. 32. 821

Csinosan butorozott szoba kiadó. Degenfeld tér 3. Paszternák. 827

Szép butorozott szoba két személyre kiadó. Rothermere u. 36. 815

Légtűtéses különbejárati butorozott szoba kiadó. Werbőczy utca 4., III. em. 5. 824

Kiadó május elsejére utcai szoba, konyha, speiz, fűskamara csendes udvarban. Oláh Károly u. 9. 1445

Különbejárati szépen butorozott szoba ellátással is kiadó. Sas utca 2. 788

Különbejárati butorozott szoba olcsón 15-ére kiadó. Degenfeld tér 3. Keresztépület. 790

Modern 3 szobás utcai lakás május elsejére kiadó. 686

Irodának féldsintes 3 modern, világos helyiség egyenként műhely, üzlet s raktár céljaira is azonnal kiadó és elfoglalható. Érdeklődni lehet garázsvezetőnél, Piac utca 42. Telefon 15-12. 5.757

Lakónélküli udvarban különbejárati szépen butorozott szoba magánosnak kiadó. Piac utca 11. 1398

Egy különbejárati szép butorozott szoba kiadó. Kályvin-tér 5. 793

Utcai elegánsan butorozott cserepályhás — garantált tiszta szobába lakótársnőt keresek, Lorántffy u. 42. szám. 1407

Kiadó Úszvíscéltelepi Bornemissza utca 6. sz. ház modern ötszobás lakással, kerttel, Aberle, villanytelep. 1217

Május 1-re világos, tiszta, utcai egy szoba, konyha, kamrás lakás kiadó. Érdeklődni lehet Apafi utca 20. sz. alatt. 1285

Különbejárati utcai parkettes szoba fürdőszoba használattal kiadó. Hatvan u. 35., II. em. 811

Egy szobás, konyhás udvari lakás április 1-re kiadó. Agárdi utca 7. 794

Püspöki palotában csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg két személy részére. Érdeklődni Független Ujság Kölesönkönyvtárában, a Széchenyi u. 2. sz. 623

Kiadó azonnal butorozott szoba irodának vagy lakásnak Nagy Samu, Arany János utca 2., II. 9. 635

Két rendbeli kétszobás lakás, egyik előszoba, konyhával, másik előszoba fürdőszobával kiadó. Király utca 5. Ugyanott 5 szobás modern lakás. 1215

Simonyi utca 2. butorozott szoba azonnalra kiadó. 1857

Különbejárati csinosan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Piac utca 77., keresztépület, I. em. 6. 733

Különbejárati udvari butorozott szoba 1—2 egyénnek azonnal kiadó. Miklós-utca 26. szám. 1326

Főtéri Svetits palotában 2 drb 3 szobás és kényelmes garzon lakások kaphatók. Értekezni a Gazdasági Takarékpénztárnál lehet, Király utca 2. d. u. 4—6 óra között. 1886

Központon szép, nagy tiszta, különbejárati butorozott szoba ur családnál, egy vagy két személyre ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Cim: városház alatti trafik Piac utca. 956

Különbejárati csinosan butorozott udvari szoba március 1-re kiadó. Werbőczy u. 14. Földszint. 784

Kiadó 2 világos pince-szoba két mesternek vagy raktárnak. Szent Anna 22. sz. 1412

Butorozott szoba, fűtéssel, világitás és fürdőszoba használattal április 1-re kiadó. Percezel, Sz. Anna 16. 1400

Modern utcai két szobás konyha előszoba, mellékhelyiséggel kiadó házastény családnak május 1-re. Barna utca 11. 1498

Széchenyi kertben 3 szobás komfortos lakás minden mellékhelyiséggel, nagy gyümölcsös május 1-re kiadó. Értekezhetni: Széchenyi utca 49. 420

Kiadó udvari szoba, március 15-re. Csillag utca 82. szám. 1212

Kiadó azonnal vagy májusra 5 4, 3, 2 szobás modern gyönyörű fenyveskertre nyíló lakások Péterfia 48. szám. 1394

ÖZLETIEK

PIAC U. 69. Nemzeti Ruházati féle helyiség f. évi június hó 1-re kiadó. Értekezhetni ULLMANN SALAMON K. R. T. cégnél. 825

Üzlet megszünése miatt berendezés, bármely célnak megfelelő, eladó. Friedmann Miksa posztóüzlet Piac utca 73. 756

A Főtéri Svetits palotában modernül berendezett iroda és üzlet helyiségek kiadó. Értekezni a Gazdasági Takarékpénztárnál lehet Király utca 2. d. u. 4 és 6 óra között. 1885

VÉTEL

Egy vaslábu kerti padot keresek megvételre. Cim a kiadóban. 600

KERESLET

Társat keresek 25 év óta fennálló bevezetett kurrens üzletlejtés és üzemhez 15.000 pengő tőkével. Ajánlatok „Főteri üzlet” jellegre kiadóra. 791

Izabella szülőpesszót keresek illetégre, gyökereit vagy simát Kiszalud utca 35 Moncsák. 1441

Munkásleányok felvétetnek a Hegedüs és Sándor rt. könyvkötészetében, Piac utca 49 szám. 22.000 pengő kölcsön kerestetik első helyi betáblázás, kamat megfizetés tárgya, esetleg lakás és ellátás is érte. Cim a kiadóhivatalt. 1412

Tőke nélkül prima bonitású egyént elsőrendű üzlethez társként keresek. Teljes cím ajánlatot négy napon belül „Szolid, biztos megélhetés” jellegre a kiadóra. 809

EL HELYEZKEDÉS

Fiataltöltőt felvesz Goldmann fűszerkereskedő, Külsővásártér 13. 829

Házmasternek gyermektelen házaspár azonnal felvétetik. Halász vendéglő Margit-fürdő mellett. 818

Manulólányokat felvesznek Szabó Kata nőiszabó, Piac utca 63. I. emelet. 814

Egy rendez minden leányt 15-re felvesznek. Behán Pálné, Domb u. 18. 826

Ügynökök árak eladására — lehetőleg nyugdíjasok — felvétetnek fixre és jutalékra. Püspöki palota 11. szám. 789

Suche intelligente deutsche — Spazierpartnerin um mit ihr meine Abendstunden angenehm verbringen zu können. Briefe zur Redaktion „Debreceni Ujság” unter „Frühling”. 1444

Éltesebb főzőnő: ajánlkozik vidékre, igen takarékosan főz, aprómarha tenyésztéshez ért. Cim a kiadóban. 787

Csinos kisasszony buffetbeli kiszolgáláshoz felvétetik. Jelentkezés 2—3-ig Varga utca 9. Friedmanné. 753

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság a Jászórád Debreceni Független Ujság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalfy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Szent Anna 31. szám egy mindenes lány március 15-re felvétetik. 1437

Könyvelő. fiatal erő, jó bizonyítványokkal, biztosítónál is állást keres. Cim a kiadóban. 817

AJÁNLAT

Sajáttermesű tiltóai óboraim 80 fillért mérem. Arany János utca 19. 804

Tiszességes Entalembert kvartélyosnak felvétetik. Árpádtér 16. 805

Török Bálint alma kapható. Széchenyi utca 18., keresztútlet. 808

Építetők! Homok építkezéshez — vagy töltésnek minden mennyiségben olcsón kapható. Halász vendéglőben, Margit-fürdő sarkán. 578

Speciál cipőfestés géppel legteljesebben 2 pengőért Kovácsnál, Batthyány u. 10. 798

Goblein művészi olcsón kapható. Megrendelhető 11—3-ig. Nyomató u. 10., első ajtó. 797

Női fehérneműt a legújabb divat szerint varr és híméz Bieskey M., Csillag u. 16. 822

Borotválás 20. hajvágás 30. fazonra 40. bubi és bubi hajvágás 40 fillér. Miklós utca 53. Toma. 792

Bor sajáttermesű literje 64 fillér Burgundia 9. sz. 1411

Gyors- és gépirás tanítás olcsó díjért rövid idő alatt. Cim a kiadóban. 1440

Zongora jó hangú bécsi gyártmány bérbeadó. Értekezhetni Demke, Napközi Otthonban. 1420

Született francia tanárnő órákat ad. Simonyi ut 19. 778

Minden elfogadható meglepően olcsón vásárolhat még rakutáron levő férfi és női szöveteket, maradékokat, Batthyány 13. az udvarban. 753

Fajborok sajáttermesű magasfokú literenként is. Arany János utca 30. sz. Blazsek. 650

Gyorsírási és gépirási szaktanfolyam. Érdeklődjék a Debreceni Első Takarékpénztárban, III. emelet. 369

Tavaszi vetőmagvak: tavaszbuza, árpa és zab; takarmány nemiek: zabosbukkony széna, moharszéna, réti széna, tengeriszár, továbbá Krüger burgonya (vagontételben is) eladó a városi szikgáti gazdaságban. Telefon 2—97. 1850

Géphimzést szineset és fehérét tanítok. munkát olcsón vállalok. Hűvelyes utca 7. szám. 50

Szabai tanítok jutányos árárt. varrni maguknak varhatnak a legújabb divat szerint és pontosan mindenféle alsó és felső ruhát Zöldfa utca 1. 1

2 pengő helyett 1 pengő. Az Est Hármaskönyve Morvai és Grünhut hírlapirodájában, Varga u. 1. Telefon 13.80. 548

Gépirás gyakorlás olcsó díjért. Cim a kiadóban. 809

Rádiókészülékek 3 és 4 lámpás, kiváló amatőr munka, szelektív, bangerős, telepes, teljesen elzárható, eladók. Cim Berettyóújfalun, lak tanyaparancsnokság. 1427

Billiárdasztal, dákkók, golyók, székék, zellfonfűlke stb. eladók. D. u. 2—4-ig. Kereskedelmi Csarnok, Arany János u. 2. 783

JÓL BEVÁLT négylámpás rádió Philips hangszórával és telepekkel jutányosan eladó. Csokonai utca 24. Friss 952

Keveset használt jó állapotban levő 500 ccm F. N. motorkerékpár nagy Bosch világítással olcsón eladó Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. 953

Bytor jó állapotban levő elköltözés miatt eladó. Apafi utca 20. pincelakás. 1239

Haláleset miat egy használt 6 üléses, 6 hengeres Ausztró Demler autó eladó fizetési kedvezményrel. özv. Rácz Andrásné, földbírtokos, Turkeve. 648

2 db. használt, de kitűnő állapotban levő személyautó eladó. Érdeklődni lehet a Bika gépészéni. 1239

INGATLAN

Csák a folyó hónapban lehet vásárolni olcsó házhelyeket Katalin-telepen — ölenként kettő pengő és kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet Piac utca 9. sz. alatt. 816

Eladó újonnan épült családi ház azonnal beköltözhető lakásokkal. Értekezni Homok utca 127. 1432

Jókai utca 31. számú ház azonnal eladó, ugyanott egy szoba fél konyhával március 15-ére kiadó. 1428

Eladó Boldogkert, Borzsoy u. 12. sz. ház nagy gyümölcséssel. — értekezhetni ugyanott. 1281

Házhely 300 négyzetgöl Tiszvárselvé telepen eladó. Értekezni Kandia utca 7. lakás. Kedvező fizetési feltételek. 408

Eladó a Kincseshegyenél a legszébb helyen modern családi kis ház, fedett veranda, két szoba, konyha és előkamara, jó vízű kútjal, 312 négyzetgöl telekkel, teljesen felkerítve, az utcai fronton masszív léglaszlopokkal, 25 évig adómentes, betegség miatt jutányosan eladó. Értekezni a helyszínen, — Kincseshegy utca 12. szám. Ugyanott egy teljesen új kerékpár is eladó.

Házhelyek Sestakerb, Anrássy utca kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Hatvan utca 27. 1051

Eladó a Köleséry Sámuel utca 48. számú 300 négyzetgöl területű 2 szobás konyha és 2 kamarából álló ház. Értekezni a Tiszántuli Mezőgazdák Hítelintézetnél, Kossuth u. 8. szám. 1431

Házak és házhelyek Boldogkertben Borzsoy utca 2 szoba, konyha, — Onossy utca 2 szoba, konyha lakás és külön nagy péksütőde és üzlettel ellátott nagy teltű házak, továbbá a Mezőstórpályai utca és Rigó utcában teljesen új egy szoba, konyha lakás, valamit egy 30. mint a Téglyáskertben a Létai és Bassahalom utcában házhelyek — Öbbrendbeli házak, — újak és régiak — azonnali beköltözéssel eladók.

Ugy a házak, mint a házhelyek, — kis összegű bantápnéz lefizetésében — nagyon kedvező áron és részletfizetési kedvezményrel bárki által megvásárolhatók és az új tulajdonosnak telekkönyvileg és használatra is azonnal át lesznek adva. Mindenre kiterjedő felvilágosítást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hítelintézet, Kossuth utca 8. 412

Simonyi uti villasor megett házhelyek eladók. Értekezni Kossuth utca 9. özv. Tóby Istvánné. 1234

VEGYES

A 80 éves Pesti Napló jubileumi albumot csak az előfizetők kapják. Fizessen elő a Morvai és Grünhut hírlapirodában, — Varga utca 1. Telefon: 13-80. 543

Már most jegyeztesse elő a Pesti Napló jubileumi számát Morvai és Grünhut hírlapirodában, — Varga utca 1. Telefon 13.80. 548

Grünhut és Morvai hírlapiroda telefonszáma 18-80. 1390

Vasárnap,

(16-án.) a szombati (III/15-iki) ünnep miatt

nem lesz ujság.

Vasárnapi

számunk szombaton jelenik meg, így vasárnapra szánt apróhirdetéseit pénteken sziveskedjék feladni.

Padló és falburkolások, talajvíz-szigetelések, beton és „Terrazó” készítése. Jutállással Bulyovszky, Péákóczy u. 6. Telefon 84. 973

CEMENTLAPOK. betoncszek, — kőgyűrűk legolcsóbban beszereshetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Hatvan utca 15. 270

Személyfuvarozást jutányosan vállal naponként is az Első Debreceni Személyfuvarozási Vállalat. Telefon 3—18. szám. 1008

Burgonya nyári 7, vető 5, Ella 4 és fél, Krüger 4, Voltmann 3 és fél pengő hához szállítva Murvainál, Vár utca 11. Telefon: 16-09. 697

Mindenféle női ruhák varrását, kabátot, alakításokat a legbiztosabban készítik jutányos árárt. Zöldfa utca 1. 1

Géphimzést jutányosan tanít Szilágyi, Széchenyi 3. 749

CHAMOTTE TEGLA és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan utca 15. szám. 270

Fővárosi lapokra telefonhívással is előfizethet a Morvai és Grünhut hírlapiroda utján. Varga u. 1. Telefon: 13-80. 548

ELADAS

Hatszemeslyes venault berautó eladó. Egy hatos kazánra alakítást keresk, esetleg kazánnal együtt Szabó László Földes. 1442

Rádió 3 lámpás eladó, Kossuth utca 30. sz. keresztútlet. 1443

Alig használt fekete férfiruha jutányosan eladó. Salétron utca 34. Trafik. 802